

Collegegeld zevendejaars TUE gaat omlaag

De universiteiten van Leiden en Delft overwegen komend jaar een hoger collegegeld in rekening brengen aan zevendejaars en ouder. Eindhoven en Limburg gaan juist veel minder vragen dan zij nu doen. Universiteiten mogen per september aanstaande zelf bepalen hoeveel collegegeld zij vragen van zevendejaars studenten en ouder. De Eerste Kamer is afgelopen dinsdag behalve met de prestatiebeurs ook akkoord gegaan met een wetsvoorstel waarin

door
Hanne
Obbink
HOP

De wet betreft grofweg de groep studenten die langer dan zes jaar staat ingeschreven. Tot nu toe moesten deze studenten zich als

'auditor' inschrijven. Zij hadden geen recht op studiefinanciering en moesten een hoger collegegeld (dit jaar 3150 gulden) betalen. De term auditor verdwijnt echter uit de wet; zevendejaars kunnen voortaan nog één jaar studiegeld lenen. Daar staat tegenover dat

universiteiten hun een hoger collegegeld mogen vragen.

Terughoudend

De meeste universiteiten gaan komend jaar terughoudend om met deze vrijheid. Zij verhogen het collegegeld met 150 gulden, evenveel als de stijging van het collegegeld voor andere studenten. Zevendejaars en ouder komen daardoor op een bedrag van 3300 gulden. Alleen de TUE en de Rijksuniversiteit Limburg gaan het bedrag rekenen dat ook de overige studenten komend jaar moeten betalen, zijnde 2400 gulden. Argument voor het CvB van de TUE, dat overigens vandaag over deze zaak formeel besloten heeft, is dat auditoren niet anders behandeld worden dan andere studenten.

De universiteit van Leiden gaat meer vragen: half maart deelde deze universiteit tijdens een vergadering van de VSNU mee 3400 gulden in rekening te willen brengen; de TU Delft liet in diezelfde vergadering weten een bedrag tussen 3300 en 4000 gulden te willen vragen. Verhoging van de collegegelden maakt overigens deel uit van een omvangrijk bezuinigingsplan van de Leidse universiteit.

Wettelijk minimum

Het collegegeld voor deeltijders wordt door de meeste universiteiten bepaald op 1850 gulden. Dat is 150 gulden meer dan het vorig jaar was, maar 600 gulden meer dan het wettelijk bepaalde minimum. Dat wettelijke mini-

mum is namelijk verlaagd naar 1250 gulden. Overigens is ook op dit punt de TUE een uitzondering; die gaat deeltijders 1250 gulden vragen. Een aantal universiteiten overweegt ook maatregelen die moeten voorkomen dat studenten die zes jaar voltijds hebben gestudeerd zich vervolgens deeltijds laten inschrijven en voor een collegegeld van - aan de meeste universiteiten - 1850 gulden kunnen studeren. In ieder geval aan de universiteiten van Leiden, Rotterdam (Erasmus), Amsterdam (UvA) en Brabant denkt men hierover na. Aan de meeste universiteiten moet het definitieve besluit over de collegegelden overigens nog genomen worden.

Voor meer informatie over de prestatiebeurs zie pagina 3.

Witte Dame komt op gang

door
Gerard
Verhoogt

De Witte Dame, het toekomstige centrum voor design, kunst, informatie en technologie, begint op gang te komen. Na de opening van het Architectuur Centrum Eindhoven enkele weken terug, startte afgelopen zaterdag het project 'De Huid van de Witte Dame'. Op 29 maart organiseren Studium Generale en de Witte Dame het project 'Digitaal' over techniek en kunst en op 1 april begint 'De Indiaan'

over architectuur/stedebouw en kunst. 'De Huid' is een project van Arctic Foundation dat zich richt op culturele transmissie, ofwel de uitwisseling en samenwerking tussen verschillende culturen. Voor 'De Huid' benaderde Arctic Foundation zo'n 170 westerse- en niet-westerse kunstenaars. De geïnviteerden werd gevraagd om een diaserie te maken over zes onderwerpen: een krant, een patroon, de kunstenaar in zijn omgeving, een fragment van een gebouw, een boom en één vrije opdracht. De dia's van de 71 geselecteerden worden beurtelings, van binnenuit, geprojecteerd op de ramen van de Witte Dame, waardoor er 's avonds een groot kleurrijk mozaïek ontstaat op de huid van het gebouw.

Wisselwerking

Stuwende kracht achter de Witte Dame, kunstenaar Bert Hermens, ontwierp een bronzen replica van een indiaan voor het gelijknamige project. Het beeld wordt uiteindelijk acht meter hoog en komt tijdelijk op de hoek van de Keizersgracht en de Emmasingel te staan. Hermens koos voor de indiaan naar aanleiding van het boek 'De indiaan van ons bewustzijn' van de filosoof Ton Lemaire. Dat verwijst naar de tegenstrijdigheid dat de indiaanse cultuur door de westerse beschaving verdrongen werd, maar nu als steeds vaker als inspiratiebron fungeert. Het is niet alleen een verrassend beeld

Het mozaïek van dia's uit het project 'De Huid van de Witte Dame', nog te zien tot 2 april aan de Emmasingel. Foto: Bram Saeys

op die plaats. 'De Indiaan' wil ook een voorbeeld zijn om op een nieuwe manier met kunst in openbare ruimten om te gaan: tijdelijke kunstwerken zijn actueel en veranderbaar, terwijl vaste kunstwerken makkelijk verworden tot oriëntatiepunt of straatmeubilair. Om de band van de uiteindelijke 'bewoners' van de Witte Dame te symboliseren bouwt Studium Generale de installatie 'Digitaal'. Twee gasballonnen zijn met een touw onder de grond door met elkaar verbonden. Het touw van de ballon boven de Witte Dame gaat door het dak naar een buis onder de grond. Het uiteinde daarvan komt bij de nieuwbouw van het gebouw van Scheikunde weer boven de grond en eindigt aan de ballon die boven dat gebouw hangt. Een motor zorgt ervoor dat de ene ballon dertig meter daalt

en de ander evenredig stijgt en vice versa. Om het project ook 's avonds te benadrukken, verlich-

ten schijnwerpers de ballonnen, steeds in wisselende complementaire kleuren.

KIVI tegen techniekstudies in Groningen

door
Hanne
Obbink
HOP

De Adviesraad voor Wetenschap- en Technologiebeleid (AWT) had eind vorig jaar in een advies aan minister Wijers gepleit voor ingenieursstudies in Groningen. Dat zou de regionale spreiding van het onderwijsaanbod op het gebied van de techniek ten goede komen en bovendien een stimulans zijn voor de economie in Noord-Nederland. Het KIVI, de beroepsvereniging voor ingenieurs, is het daar niet mee eens. Volgens het KIVI moet Noord-Oost-Nederland als één regio bekeken worden, en is die te

klein voor nieuwe initiatieven op het gebied van technische studies. Het KIVI verwijst in dit verband niet alleen naar de Universiteit Twente, maar ook naar Leeuwarden, waar de UT een dependance heeft voor propedeuses in bijna alle opleidingen. Het KIVI wijst op het gevaar van versnippering als een groter aantal studies zich op een dalend studentenaantal richt. Het aantal aanmeldingen van studenten daalt de laatste paar jaar in Twente; voor het lopende jaar meldde zich achttien procent minder eerstejaars en voor komend jaar staat de UT op een verlies van 23 procent. Nieuwe Groningse studies zouden bovendien een aderslating betekenen voor Twente en 'de Twentse industrieën maken het al niet best.'

Deze week

5 Nicole de Beer heeft onderzoek gedaan naar de bruikbaarheid van het EEG om de 'kwaliteit' van de verdoving bij operaties te meten. Vrijdag 29 maart promoveert ze op dit onderzoek.

7 Johan Stekelenburg haakte op het laatste moment af, maar dr. Alexander Rinnooy Kan was er wel om bij SG-Aktueel Plus te discussiëren over flexibilisering van arbeid.

13 1996 is het jaar van het industrieel erfgoed. Oude fabrieken, kantoren, opslagloodsen, ze staan volop in de belangstelling. Daarvan getuigt ook het boek 101 Industriële Monumenten.

In de aanloop naar de opening van de Witte Dame in 1997 zullen de gebruikers ervan zich regelmatig aan het publiek presenteren. Op 1 april is er een symposium in De Effenaar over het Architectuur Centrum en de Witte Dame. Het thema is 'Kunst in relatie tot architectuur en stedebouw' en sluit aan op het project 'De Indiaan'. Het symposium begint om 19.00 uur, de entree is gratis en de avond wordt afgesloten met een feest.

Mensen

Op dinsdag 2 april krijgt **ir. Marc Hulsman** om 15.45 uur in de collegezaal van W-hoog de prijs voor het beste afstudeerverslag van de faculteit Werktuigbouwkunde gedurende het cursusjaar 1994-1995. De prijs is ingesteld door het bestuur van de afdeling Werktuig- en Scheepsbouw van het KIVI en bestaat uit een oorkonde en een geldbedrag van fl. 1.000,-. Hulsman is afgestudeerd bij prof.dr.ir. J. Janssen van de vakgroep Fundamentele werktuigbouwkunde. Het afstudeerwerk werd uitgevoerd bij het Institut für Verbundstoffe GmbH van de Universität Kaiserslautern. Het verslag heeft als titel 'Mechanical Analysis for the Design of a Fiber Reinforced Pelvic Prosthesis'.

Woensdag 3 april om vier uur verdedigt **ir. Wald Siskens** uit Valkenswaard in promotiezaal 4 van het auditorium zijn proefschrift 'Doorlooptijdverkorting in ontwikkeling'. De dissertatie beschrijft een onderzoek naar doorlooptijdverkorting van produktontwikkeling bij een grote centrale ontwikkelingsafdeling van Philips. Promotoren zijn prof.ir. P. Sanders (TUE) en ir. F. Doorschot (Philips Display Components). Siskens (30) studeerde in 1988 aan de TUE af als bedrijfskundig ingenieur. Hij werkt als organisatie-

adviseur bij het Innovation and Technology Center van Philips Display Components.

Ir. Adwin A. Timmer uit Eindhoven verdedigt woensdag 3 april zijn proefschrift 'From design space exploration to code generation'. De verdediging is in promotiezaal 5 van het auditorium en begint om vier uur. Dit proefschrift beschrijft nieuwe architectuur-synthese-methoden voor het computerondersteunend ontwerpen van digitale chips, de zogenaamde VLSI-schakelingen. Promotoren zijn de TUE-hoogleraren prof.dr.-Ing. J. Jess en prof.dr. E. Aarts. Timmer (29) studeerde in 1990 aan de TUE af als elektrotechnisch ingenieur. Hij werkte binnen de vakgroep Ontwerpkunde voor elektronische systemen van de faculteit Elektrotechniek aan dit promotie-onderzoek. Sinds begin 1995 werkt hij bij het IC Design Centre van Philips Research.

Donderdag 11 april om vier uur verdedigt **ir. Leo Poll** uit Horsham, Groot-Brittannië, in promotiezaal 4 van het auditorium zijn proefschrift 'Visualising graphical user interfaces for blind users'. Dit proefschrift beschrijft een onderzoek naar een niet-visuele methode die blinde professionele computergebruikers toegang geeft tot alle eigenschappen van een 'Graphical User Interface'. Promotoren zijn prof.dr.ir. F. van Nes en prof.dr. H. Bouma. Poll (29) studeerde in 1991 als elektrotechnisch ingenieur, met als afstudeerrichting medische elektrotechniek, af aan de TUE. Hij werkte als assistent in opleiding bij de onderzoeksschool Perception and Technology. Deze onderzoeksschool is gesitueerd op het Instituut voor Perceptie Onderzoek (IPO), een samenwerking tussen Philips Research en de TUE. Sinds begin deze maand werkt hij als senior researcher bij Philips Research Laboratories in Redhill, Groot-Brittannië.

Vrijdag 12 april houdt **prof.dr.ir. Loe Feijs** zijn intrede, getiteld 'Dijken en formele methoden'. De plechtigheid is in de blauwe zaal van het auditorium en begint om vier uur. Prof. Feijs werd medio 1994 benoemd tot hoogleraar bij de faculteit Wiskunde en Informa-

tica voor de deeltijdse leerstoel Industriële toepassingen van formele methoden.

Wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd neemt **Tiny de Groot** met ingang van 1 april, na ruim 36 jaar in dienst te zijn geweest, afscheid van de faculteit Werktuigbouwkunde. Ter gelegenheid hiervan wordt hem op donderdag 4 april een receptie aangeboden in het gebouw van de PVOC van 16.30 tot 18.30 uur. Collega's, vrienden en bekenden zijn van harte uitgenodigd.

AOR zoekt personeel

De AOR is het studentencafé van Eindhoven, voor en door studenten. Het kenmerkt zich door lage prijzen en vele gratis activiteiten. Elke dag is er weer iets anders te beleven, variërend van een filmavond tot een cocktail-festival. Er werken ongeveer 125 studenten. De nadruk ligt daarbij vooral op een gezellige samenwerking. Iedere medewerker is vrij om zijn eigen ideeën uit te werken en te realiseren. Men zoekt studenten die graag samenwerken, inzet tonen, een centje bij willen verdienen en van gezelligheid houden. Voor veel functies zijn kandidaten welkom, maar voor een aantal zijn ze nu meer dan welkom. Momenteel is men hard op zoek naar een hoofd technische dienst, klussers, een discjockey en mensen voor de financiële afdeling. Wie zin heeft om in de AOR te werken en in het bezit is van z'n P, kan gerust eens langskomen voor meer informatie. Of bel 2443808 en vraag naar Dennis, of een ander bestuurslid.

Bewegen per elektronische post

Basisscholieren stellen vragen aan wetenschappers per e-mail. Dat is in het kort de opzet van het project 'Bewegen per elektronische post' dat in oktober 1996 zal plaatsvinden. Vanuit het thema 'Beweging' van de landelijke Wetenschap & Techniek Week zullen leerlingen van zo'n honderd basisscholen via e-mail kennis gaan maken met wetenschappers, technici en de instellingen waar zij werkzaam zijn. De Stichting Wetenschap & Techniek Week is op zoek naar wetenschappers en andere universitaire medewerkers die via e-mail vragen willen beantwoorden over hun vakgebied, hobby's of andere interesses. Deelnemers aan het project moeten in ieder geval per e-mail bereikbaar zijn in de twee vragenrondes die plaatsvinden van 5 t/m 12 oktober en van 21 t/m 25 oktober 1996. Per ronde zullen aan iedere wetenschapper maximaal twintig vragen worden gesteld. Een belangrijk onderdeel van het project is verder een smoeleboekje, waaruit blijkt aan wie de leerlingen vragen kunnen stellen en over welk onderwerp. Daar hoort ter kennismaking natuurlijk een kort verhaaltje bij en een passende foto van de deelnemende deskundige. Geïnteresseerden die zich voor deze enthousiaste doelgroep willen inzetten, kunnen zich opgeven bij Annemarie Ekhart of Stijn Terlingen, Wetenschap & Techniek Week, tel: 030-2340028, fax: 030-2322345, e-mail: swtw@euronet.nl. Contactpersoon op de TUE is Willemijn Bronzwaer, In- en Externe Betrekkingen, tst. 2518, e-mail: w.m.h.bronzwaer@ieb.tue.nl.

PV-Nieuws

In de uitgave van PV-Nieuws van maart heeft u kunnen lezen dat we in het najaar een reis naar Spanje voorbereiden. Alleen de datum van vertrek, vrijdag 20 september, ontbrak.

Voorjaarsagenda

maart

29 Ruilmiddag Sectie Filatelie (RC 1.30, 12.30-13.30 uur)

april

16 Cursus Vijver

29 Dagtocht naar Harderwijk

mei

9 Vertrek naar Turkije

11 Familietrip naar de Efteling

24 Night of the Gypsies

31 Auto-toertocht

juni

7 OC&W-toernooi

9 Lentewandeling (Vijlen)

23 Jeu de boulesdag

29 Tweedaagse fietstocht

SG-Aktueel

Maandag 25 maart, van 12.45-13.30 uur, blauwe zaal, auditorium

in. Globaal

Globalisering is een toverwoord. Toenemende informatie- en communicatietechnologie maken de wereld tot één groot dorp en multinationals plaatsen hun produktie niet meer in de eigen achtertuin maar bij de klant voor de deur. Vroeger was 'vanwege de lage-lonen' het argument, tegenwoordig is dat de kreet 'local-to-local produceren'. Globalisering vergt een internationaal denken van de ingenieur van morgen. De Philips-top strooit bijvoorbeeld met het advies 'Young men, go East'. Tijdens SG-Aktueel zal B. van Dijk, East Pacific Human Resource Manager bij Philips, de rol en de benodigde kwaliteiten van de globale ir. belichten.

Colofon

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven.

© 1996. Auteursrechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van boekdruk of welk medium dan ook zonder voorafgaande toestemming van de hoofdredacteur.

De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen, van welke aard dan ook, te wijzigen.

Redactie:
Fred Gaasendam (hoofdredacteur), Han Konings (eindredacteur), Désirée Meijers, Jan Ummels, Gerard Verhoogt

(Student)Medewerkers:
John Buitjes, Jannigje Gerritzen, Willem van Rossum, Maurice Schaeken, Siem Simonis, Moniek Stoffele

Redactieraad:
Geert Jan Laan, prof.dr.ir. Harry Lintsen, drs. Maarten Pierson, Mirte van de Pol, prof.dr. Frans Sluiter, mr.drs. Ben Donders (secretaris)

Ontwerp en lay-out:
Ben Mobach

Druk:
Drukkerij E.M. de Jong B.V.
BaarleNassau

Advertenties:
Van der Meulen Promotions, Fivel 27, Postbus 413, 9200 AK, Drachten, Tel. 0512-520936, Fax 0512-517415
e-mail: vdm@euronet.nl

Kopij:
Kopij moet op diskette een week voor de verschijningsdatum voor 15.00 uur in het bezit van de redactie zijn.

Redactie-adres:
Technische Universiteit Eindhoven, HG 1.19, postbus 513, 5600 MB, Eindhoven, Tel. 040-2472961/2473815; Hoofdredactie, HG 1.20, Tel. 040-2474441, Fax 040-2456033
e-mail: cursor@cur.tue.nl
http://www.tue.nl/studium_cursor/cursor.html

Open opinies:
Lezersbrieven worden alleen dan geplaatst als ze kort en zakelijk zijn. Alle kopij dient te zijn voorzien van de naam en telefoonnummer van de afzender.

Herhaalde oproep kandidaat redactieraad

De redactieraad van Cursor roept studenten op zich kandidaat te stellen voor de functie van vertegenwoordiger voor studenten in die raad. Belangstellenden kunnen zich nog gedurende een week na het verschijnen van dit bericht schriftelijk melden bij de secretaris van de redactieraad, mr.drs. Ben Donders, kamer BG 3.46. Voor informatie over de vervulling van de functie kan men contact opnemen met de huidige vertegenwoordiger, Mirte van de Pol, tel. 2449777.

Nog steeds geen andere regeling woon-werkverkeer

Er is flinke onenigheid tussen het college van bestuur en het OPTUE. Aanleiding hiervan is de wijziging van de regeling woon-werkverkeer. De laatste voorstellen van het CvB hierover zijn bijzonder slecht ontvangen bij de vertegenwoordigers van de vakbonden. Het gevolg is nu dat de bonden niet akkoord zijn gegaan met de voorgelegde regeling. Deze zou vanaf april gaan gelden. Dat zit er nu zeker niet in.

zelfs tot enkele schorsingen van de vergadering. Gevolg hiervan was dat ook het belangrijke agendapunt betreffende de reorganisaties niet meer aan de orde kon komen. Hierover komt nu een extra vergadering op vrijdag 29 maart.

door
Jan
Ummels

De bonden verwijten het college van bestuur dat op zeer onzorgvuldige wijze overlegd wordt. Ook zou het college zich niet aan de afgesproken uitgangspunten hebben gehouden. Dat leidde bij de bijeenkomst van het OPTUE met het CvB op donderdag 14 maart

Uitgangspunten

Al in 1989 heeft het bureau Eirass opdracht gekregen van het CvB om een onderzoek te doen naar reisgedrag van de TUE-medewerkers. Volgens Martin van Gessel, woordvoerder namens de bonden, is uit dit onderzoek een aantal conclu-

sies getrokken waarop een nieuwe regeling woon-werkverkeer gebaseerd zou worden.

'Er is toen een aantal uitgangspunten vastgesteld. Aan die punten is in het nu voorgelegde voorstel voorbijgegaan, terwijl we die toch samen overeengekomen waren', laat Van Gessel teleurgesteld weten. 'Bijvoorbeeld ten aanzien van het stimuleren van het openbaar vervoer. Het autogebruik zou met twintig procent moeten worden teruggedrongen. Uitgangspunt hierbij was dat het inkomenseffect zo gering mogelijk moest zijn. Dit is terug te voeren op vroeger beleid. Dat hield in dat er minder druk op wonen in Eindhoven zou zijn', weet Van Gessel. Verder zou er sprake moeten zijn van gelijke behandeling. Tariefstelling en

uitvoeringsregeling moeten losstaan van het feit of je werkt als hoogleraar of als medewerker. 'Ook een aantal zaken van landelijk beleid, inzet van de bonden in het cao met de VSNU, is door ons bij de nieuwe regeling ingebracht', zegt Van Gessel. Hij herhaalt nog eens nadrukkelijk dat alle genoemde uitgangspunten in het technisch beraad met een ambtelijke werkgroep overleg aanvaard en uitgewerkt waren.

Verkeerde been

Door plotsklaps met een totaal ander voorstel in het overleg te komen, voelen de bonden zich op het verkeerde been gezet. En dat zit ze niet lekker. Dat is duidelijk merkbaar uit de stemming van

woordvoerder Van Gessel. 'Het is in strijd met de overeengekomen uitgangspunten', zegt hij. Toch gloort er nog een lichtpuntje. Aan het einde van het overleg is overeengekomen dat beide regelingen nog eens getoetst worden aan de uitgangspunten en bovendien doorgerekend op de kosten. Dat betekent dat gekeken wordt naar de werklast (eventuele controle) en vergoedingen. Van Gessel: 'Het gevolg is dat de oude toestand nog langer gaat duren. Het is wel de bedoeling dat deze maar zo kort mogelijk gehandhaafd wordt.'

Samenwerking KUB en TUE moet van onderaf komen

Intensievere samenwerking tussen de KUB en de TUE dient niet bovenaf opgelegd te worden, maar moet gestalte krijgen 'van onderop' door middel van concrete samenwerkingsprojecten. Dat is de uitkomst van het overleg dat de CvB's van de KUB en de TUE met elkaar gevoerd hebben aangaande de samenwerking tussen beide universiteiten. Beide besturen kwamen tevens tot de conclusie 'dat een perspectief van strategische bestuurlijke samenwerking thans niet aan de orde is.'

Een ander is te lezen in een schriftelijke mededeling die het CvB bekendmaakte in de vergadering van de universiteitsraad van afgelopen maandag. Dat beide CvB's met elkaar in gesprek raakten over dit onderwerp heeft te maken met twee moties van beide raden van mei vorig jaar. In die moties dringen de raden er bij de colleges van bestuur op aan om nader te onderzoeken op welke terreinen de samenwerking tussen beide universiteiten kan worden geïntensiveerd.

De aanpak 'van onderop' heeft geresulteerd in een lijst met voorstellen op de gebieden onderwijs, onderzoek en dienstverlening. De rectoren van de TUE en de KUB bereiden een gezamenlijk overleg voor van de colleges van decanen, waar deze voorstellen besproken zullen worden. Voor bespreking van de voorstellen op het gebied van de dienstverlening zullen de beide secretarissen en de betrokken portefeuillehouders zorgdragen. Tot de voorstellen die bekeken gaan worden behoren onder andere samenwerking op de gebieden stages en afstudeeropdrachten, duurzame ontwikkeling en gerontechnologie. Het Centrum voor Taal en Techniek van de TUE en het Talencentrum van de KUB zouden elkaar in bepaalde opzichten kunnen aanvullen, wat ook geldt voor de beide diensten Studium Generale. Verder is er samenwerking mogelijk op het gebied van trainingen, reisverkeer en het uitgeven van proefschriften.

Extra raadsvergadering over studeerbaarheid

De universiteitsraad houdt een extra vergadering op aanstaande maandag 1 april om 16.00 uur in de Dorgelozaal over het 'Kwaliteitsmanagementplan Onderwijs TUE'. Aanleiding voor dit rapport is de instelling van het Studeerbaarheidsfonds. Universiteiten kunnen geld uit dit fonds krijgen om de studiekwaliteit te verbeteren. Daartoe moeten zij wel projectvoorstellen indienen. Voor de TUE zijn die te vinden in het bovengenoemde plan.

Eerste Kamer aanvaardt prestatiebeurs

Wat blijft, wat verandert

- De grondslag van het stelsel is nog steeds de verdeling in een basisbeurs (die studenten onafhankelijk van het ouderlijk inkomen krijgen), de aanvullende beurs (voor studenten met ouders die weinig verdienen) en de aanvullende lening (waarmee studenten in de rest van hun levensonderhoud kunnen voorzien). De basisbeurs bedraagt 425 (voor uitwonende studenten) of 125 gulden (thuiswonenden).
- Door de invoering van de prestatiebeurs krijgen studenten die september aanstaande aan hun studie beginnen, hun basisbeurs in de vorm van een lening. Pas als zij in hun eerste jaar vijftig procent van de studiepunten halen, wordt de lening voor het eerste jaar omgezet in een beurs (die zij niet hoeven terug te betalen). Die prestatienorm voor het eerste jaar gaat in het jaar 1997/1998 waarschijnlijk omhoog naar zeventig procent. Als zij vervolgens binnen zes jaar afstuderen, wordt ook de basis-

beurs die zij voor het tweede, derde en vierde studiejaar hebben geleend, omgezet in een beurs. Wel moeten zij de aanvullende lening voor die jaren terugbetalen, evenals de lening waarvan zij het vijfde en zesde studiejaar hebben geleefd. Dankzij een amendement van PvdA-Kamerlid Van der Ploeg kan iemand die in het eerste jaar de prestatienorm niet gehaald heeft onder terugbetalen uitkomen als hij of zij vervolgens toch binnen vier jaar afstudeert.

- Wie nu al studeert, blijft onder de tempobeurs vallen. Die werkt andersom: studenten krijgen een basisbeurs, die, als zij niet genoeg punten halen, achteraf wordt omgezet in een lening. Dat wordt elk studiejaar opnieuw bekeken. De temponorm is (en blijft) vijftig procent.
- Wie nu al studeert, heeft vijf jaar recht op de basisbeurs; wie dan nog niet klaar is, kan nog twee jaar het hele bedrag dat hij aan studiegeld nodig heeft lenen. Dat verandert per september aanstaande: studenten die

dan gaan studeren, krijgen slechts vier jaar een basisbeurs; daarna kunnen zij nog drie jaar lenen. Maar dat laatste, zevende jaar lenen, is wel duur; studenten die een zevende jaar nodig hebben, moeten immers de basisbeurs uit hun tweede, derde en vierde jaar terugbetalen.

- Het collegegeld, nu 2250 gulden, gaat komend jaar voor alle studenten omhoog naar 2400 gulden (en uiteindelijk naar 2750 in 1998/1999). Universiteiten en hogescholen mogen vanaf september aanstaande een hoger collegegeld vragen van studenten die nog maar een jaar of minder recht op studiefinanciering (beurs of lening) hebben. Doorgaans zijn dat dus zevendejaars en ouder, de categorie die nu als auditor te boek staat. Deeltijdstudenten moesten tot nu toe 1700 gulden collegegeld betalen. Ook dat verandert: universiteiten en hogescholen mogen voortaan zelf de hoogte van het collegegeld betalen, met een minimum van 1250 gulden.

door
Hanne
Obbink
HOP

Minister Ritzzen heeft afgelopen dinsdag de Eerste Kamer toegezegd zich meer dan hij van plan was te bemoeien met de kwaliteitsplannen van universiteiten en hogescholen. Na die toezegging gaf de Eerste Kamer het groene licht voor de prestatiebeurs en de verhoging van het collegegeld. De prestatiebeurs moest opnieuw door de Eerste Kamer behandeld worden, nadat die een jaar geleden door een samenloop van omstandigheden net niet voldoende steun had gekregen. Het wetsvoorstel dat deze week behandeld werd, week nauwelijks af van dat van een jaar geleden.

door
Fred
Gaasendam

Open opinies

Misser in muzikale finale

Met het risico om als vreselijk eigenwijze betweter te worden betiteld, wil ik toch even reageren op het stukje 'Muzikale finale' dat op de achterpagina van Cursor 27 stond. De schrijver/schrijfster meldt daar dat 'wat bij een piano of gitaar gewoon stemmen heet, bij het orgel intoneren wordt genoemd'. Dit klopt dus niet helemaal, of liever gezegd helemaal niet. Het stemmen van de piano en gitaar is het afstellen van de snaren, zodat de tonen de juiste

hoogte hebben. Dit kan bij een orgel ook gebeuren, door de pijpen iets langer of korter te maken met

een stemkrul, of bij de tongwerken de tong langer of korter te maken. Hiervoor wordt uiteraard geen ijzerzaag gebruikt, maar er zijn voorzieningen op zowel pijp als tong aanwezig voor het stemmen. Het intoneren van een orgel verandert niets aan de toonhoogte, maar zorgt voor de klankkleur van het orgel. Dit kan bij een piano worden gezien als de onderlinge stemming van de drie snaren bij de hogere tonen: exact zuiver of onderling iets zwevend zorgt voor twee verschillende klanken, terwijl de toonhoogte gelijk is. Overigens ben ik blij dat het orgel het binnenkort weer doet. Ook ik

zou graag zien dat het in de toekomst vaker gebruikt wordt, en ik zou wel eens willen weten of er voor medewerkers en studenten gelegenheid bestaat om het instrument (in de avonduren) te bespelen.

ir. A.J. Bron,
faculteit Werktuigbouwkunde

De flyer, de heli en het boek

Ik heb het niet zo op rechts en de VVD is dan ook niet mijn favoriete partij. De flyer van SG over dr.ir. Joris Voorhoeve, zijn boek 'Labele Vrede' en het praatje dat hij zou houden in het kader van SG-Aktueel sprak mij echter aan. Met het idee van 'misschien is die Voorhoeve zo gek nog niet' ging ik maandag 11 maart naar SG-Aktueel. De flyer en de inleiding

spraken voor zich: 'De wereldbevolking groeit, milieu-uitputting, overbeviste zeeën'. Welk een teleurstelling. De heer Voorhoeve stak een warrig verhaal af over internationale veiligheidsproblematiek. Het verwonderde mij hevige. Had de heer Voorhoeve zijn praatje verwisseld? Of was er niet afdoende communicatie geweest tussen en organisatoren van

SG-Aktueel en onze minister van Defensie? Het verhaal zonk weg in een uiteenzetting over verschillende soorten landmijnen. Allereerst dacht ik dat niemand zich verbaasde, maar bij de aanvang van de discussieronde werd de verwarring wat explicieter. Niemand had een goede vraag klaar, tenminste niet over hetgeen er niet verteld was. Sommigen improviseerden bijzonder en deden met hun vragen geloven dat er een juiste wisselwerking was tussen

de zaal en de spreker. Voor mij was die er niet. Of SG, of de minister heeft een steekje laten vallen. Ik hoopte er iets over terug te vinden in Cursor, maar in plaats daarvan trof ik in Cursor 26 een zeer neutrale samenvatting van het militaire verhaal van Voorhoeve, ingeleid door een foto met bijbehorende tekst op de voorpagina, die de heli van Voorhoeve als een jongensdroom omschrijft en als één van de voordelen van het zijn van minister van Defensie. Is iedereen de schrijvende tegenstelling dan ontgaan? Voorhoeve zou komen praten over onze aarde.....hij komt in een heli, houdt het verkeerde verhaal en iedereen vindt het prachtig? Die heli is voor mij de druppel. Joris zou beter moeten weten.

Arjan van Mulukom,
student Technische Bedrijfskunde

Schijn of werkelijkheid?

Bij de faculteit Wiskunde en Informatica zitten bij de circa tweeëntwintig met ontslag bedreigde medewerkers zes mensen die in het verleden actief waren in de universiteitsraad, of dat nu nog zijn. Met mij vragen velen zich af of hier sprake is van toeval of niet. Het lijkt mij dat er zeker bij deze faculteit medewerkers zijn die voor ons kunnen berekenen wat de

kans is dat we in dit geval met toeval te maken hebben. Wel heb ik in het verleden kunnen vaststellen, dat men het aan de ene kant, op het niveau van het faculteitsbestuur, zeer op prijs stelde dat de medewerkers actief deelnamen aan bestuurlijke gremia, terwijl men ze dit op het lagere niveau soms kwalijk nam. Soms ging dit zover dat medewerkers zich in een later stadium alsnog onder druk van de omgeving terugtrokken. Eenzelfde hou-

ding legt men ook aan de dag als het gaat om de waardering voor onderwijsactiviteiten ten opzichte van onderzoekactiviteiten. Als het erop aan komt, wordt het doen van (soms zelfs slecht) onderzoek hoger gewaardeerd dan het geven van (goed) onderwijs. Met enige parafrazering moet ik dan ook denken aan de woorden van een vroegere leraar, als hij het over bepaalde groepen in onze bevolking had: 'Streng in de leer, doch licht in de wandel'.

J.J. Hardon

Dienst Overige Zaken

Opleiding BMT van start?!

Zonder veel last te hebben van het meteorologisch ongerief dat deze winter de oostkust van de Verenigde Staten teisterde, bezochten we met z'n tweeën in tien dagen een tiental universiteiten en instellingen, die academische opleidingen verzorgen op het terrein van de Biomedische Technologie (BMT); ter plekke meestal 'Biomedical Engineering' (BME) genaamd. Als je zo, zeer geconcentreerd in tijd en aandacht, bezig bent en als je op nagevoel alle plaatselijke discussies kunt voeren met de kartrekkers van de opleidingen, dan dringt zich onweerstaanbaar op: Technische Universiteit Eindhoven grijp je kans! De verschillen tussen de BME-opleidingen zijn gigantisch en worden veelal verklaard vanuit de lokale situatie, de historische ontwikkeling en de visie van de mensen van het eerste uur. Zij komen voor in allerlei 'schools', op allerlei niveaus en in allerlei variëteiten, in zwakke en intensieve koppeling met medische faculteiten, in brede en zeer specifieke

opleidingen, met een zeer kleine eigen vaste wetenschappelijke staf (bijvoorbeeld twee personen) en met een zeer grote staf (bijvoorbeeld negentien mensen, sic!), met verschillende financieringsmodellen. Kortom alles lijkt wel ergens gerealiseerd met één uitzondering: alle vijftig erkende opleidingen zijn bèta- of gamma-geïntegreerd! Er zijn ook tendensen waar te nemen. De (zeer) brede basisopleidingen staan op verlies. De diepgravende, tamelijk brede geavanceerde opleidingen winnen veld in zowel studentenaantallen als beroepsprospectief voor de afgestudeerden; deze opleidingen profileren zich steeds meer ten opzichte van de 'klassieke' opleidingen en staan bekend als moeilijk maar boeiend; zij trekken relatief veel slimme studenten aan; zij zijn in trek bij meisjes; zij leveren relatief veel academici voor onderzoek in instellingen en universiteiten. Je ziet ook dat deze BME-opleidingen over de grenzen van de bestaande opleidingen en faculteiten heen springen, met daarbij per opleiding en vaak ook nog per stroom een specifieke mix

van elementen uit de electrotechniek, de informatica, de materialen (delen van de werktuigkunde en de chemische technologie), de wiskunde, de chemie, de fysica, de (moleculaire) biologie en de geneeskunde. En in de discussies waan je je af en toe in Nederland: meer aandacht voor *design* en *engineering*, meer aandacht voor werken in groepen, meer aandacht voor opleiden, noodzakelijke verlenging van de cursusduur, meer aandacht voor sociale vaardigheden. En wat -althans mij- steeds meer opvalt is dat zo'n opleiding in iemand gepersonificeerd is: de baas (in allerlei formele benamingen). Hij (m/v) is de opleiding; draagt de visie uit, heeft de stuurmiddelen, initieert en bouwt af (of zeurt maar wat). Dat is natuurlijk een kip/ei probleem: ieder ei krijgt de kip die zij verdient! Wat moeten we hiermee voor de Eindhovense universiteit? Roger Marchant (jazeker, van huis uit een Fransman), baas van het 'Center for Cardiovascular Biomaterials' van Case Western Reserve University, met originele ideeën voor het onderwijs (geeft commentaar op het BBC-programma 'Race for the double helix'), zei het treffend: 'Maak een opleiding met dingen waar je zelf goed in bent en kijk goed naar de plaatselijke (landelijke?) omgeving. In Europa heb je kansen omdat met name de Duitsers en de Fransen maar moei-

zaam de gebaande opleidingswegen verlaten.' Het was dus nergens goed voor dat Toon H. en ik met een koffer sjouwend van de ene universiteit naar de ander sjokten, kilo's informatiepapier, maar ook manuscripten van syllabi en praktika, in ontvangst namen. Eigenlijk hadden we in die tijd gewoon ons CvB ervan moeten overtuigen dat Eindhoven een gigantische kans heeft. Wij zijn de enige die in Werktuigkundige Medische Technologie een heuse officiële ingenieursopleiding hebben; wij hebben een fraai dwarsverband op het terrein van de Biomedische en Gezondheidstechnologie (BMGT); wij hebben bloeiende afstudeervarianten in bijna alle opleidingen; wij hebben een intense, jarenlange samenwerking met Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen (met nogal wat biologische elementen) van de Rijksuniversiteit Limburg in Maastricht; wij hebben heel wat goed onderzoek in de biomedische technologie. Via dit alles kunnen wij geleidelijk maar doortastend een nieuwe, vernieuwende opleiding starten over vier à vijf faculteiten heen; een keiharde opleiding, moeilijk maar vrouwvriendelijk, uitdagend maar ook gericht op jobs in de bestaande industriële activiteiten, groeiend maar vooral degelijk, gebaseerd op de traditionele basisvakken maar met nieuwe voorbeelden en toepassingen, met goede colleges en probleemgestuurd onderwijs, met daardoor een breedte die de diepgang onaangetast laat. Het opbouwen en uitbouwen van

een dergelijke BMT-opleiding zou kunnen via een met onmiddellijke ingang te starten opleidingsschool BMT volgens het model dat de projectgroep onderwijs heeft ontwikkeld. Een dergelijk opleidingsinstituut zou twee dingen tegelijk moeten doen: de ontwikkeling van een organisatie aan de ene kant en van onderwijselementen aan de andere kant. Daarvoor is wat geld nodig; niemand kan dit er nog even bij doen. Maar daarna komt creativiteit aan de orde. Er is al heel wat aangedragen rond BMT: de inhoud van vakken en casussen in WMT en in de verschillende afstudeervarianten, maar vooral het concept-curriculum van de BMT-opleiding, dat onlangs is ontwikkeld door de RL en TUE. Aan onze gastheren in Amerika hadden wij dit plan gestuurd. Het leverde boeiende discussies op over simuleren en experimenteren, over modellen en dieren, over .....

De conclusie was steevast: zoiets zouden wij ook willen; wij bewegen dezelfde kant op; krijgen jullie zoiets echt voor elkaar, wat mooi. Maar ook: er is wel een vijfjarig curriculum nodig. Als we nu eens bij de voorlichting aan VWO-ers in het najaar van 1996 konden melden: de nieuwe opleiding BMT gaat per september 1997 van start!

Jan Janssen

In de rubriek 'Dienst Overige Zaken' schrijven prof.dr.ir. J.D. Janssen, prof.dr. P.J. Lemstra, prof.dr.ir. H.E.H. Meijer, dr. J.W. Nienhuys, drs. M. Pieterse, prof.dr. F.W. Sluiter, drs. A.J. Vervoorn en dr.ir. E.G.F. van Winkel.

Hersensactiviteit toont bewusteloosheid en pijnloosheid aan bij de narcose

Nicole de Beer heeft onderzoek gedaan naar de bruikbaarheid van het EEG om de 'kwaliteit' van de verdoving bij operaties te meten. Bij zware ingrepen als open-hart operaties is het voor de anesthesist moeilijk om het verloop van de narcose te bewaken. De Beer keek naar de hersenactiviteit van de patiënt om uitspraken te kunnen doen over de diepte van de anesthesie. Zij keek niet alleen naar de spontane hersenactiviteit, gevisualiseerd in het EEG, maar ook naar de reactie van de hersenen op geluidssignalen, de zogenaamde *auditory evoked potential* (AEP). Met name deze AEP bleek zeer geschikt om bewusteloosheid en pijnloosheid, twee aspecten van de narcose, apart te meten. Haar resultaten kunnen een belangrijk hulpmiddel voor anesthesisten opleveren. Morgen, vrijdag 29 maart, promoveert ze op dit onderzoek.

door
Siem
Simonis

Nicole de Beer kreeg haar interesse voor de geneeskunde al tijdens haar studie elektrotechniek aan de TUE, waar ze afstudeerde bij de vakgroep Medische Elektrotechniek. Haar promotieonderzoek bij dezelfde vakgroep viel binnen het programma van het SOBU (Samenwerkingsorgaan Brabantse Universiteiten). Voor dit zesentwintig jaar oude samenwerkingsverband met de Tilburgse universiteit is het een primeur dat twee aio's samenwerken aan één promotieonderzoek. De Beer werkte samen met Hannie van Hooff, die in Tilburg promoveert bij de sectie Psychonomie. De belangrijkste indicatoren voor

de anesthesist om te zien of de gebruikte anesthetica werken zijn de bloeddruk en de hartslag. Vooral bij open-hart operaties, waar de hart- en longfunctie door apparatuur is overgenomen, blijkt het moeilijk de narcose te bewaken. Maar ook bij operaties waar slechts weinig verdovingsmiddel kan worden toegediend, heeft de anesthesist het moeilijker. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een keizersnede, waar de baby geen schade mag oplopen door de narcose. De Beer: 'Ik heb voor mijn onderzoek alleen gemeten heb bij open-hartoperaties. In de afgelopen vijf jaar ben ik bij meer dan vijftig operaties aanwezig geweest in het Eindhovense Catharinaziekenhuis.'

Moet je niet over een ijzeren maag beschikken om dit soort onderzoek te doen? De Beer vertelt glimlachend: 'De tweede keer dat ik bij zo'n open-hart operatie was,

ging ik bijna onderuit. De eerste keer was ik denk ik te druk bezig met mijn metingen. Na een tijdje wen je er wel aan, dan wordt het routine. Maar bij sternotomie (het doorzagen van het borstbeen -SS) keek ik wel altijd de andere kant op. Dat stinkt, ziet er verschrikkelijk uit, en het geluid gaat door merg en been.'

AEP-signalen

Voor het onderzoek plakten de onderzoekers een tiental plakertjes op het hoofd van de patiënt. Ook kreeg deze oortelefoontjes in. De plakkers maten de elektrische hersenactiviteit. De oortelefoontjes gaven klikjes en piepjes te horen. Op het EEG is dan even later de reactie van de hersenen op dit auditieve signaal te zien. Dit is de *auditory evoked potential* (AEP).

De Beer: 'De AEP-signalen zijn een factor honderd kleiner dan de gewone uitslagen in het EEG. Het

Bij een open-hart operatie wordt het borstbeen doorgezaagd en ontstaat een opening van ruim twintig centimeter. De promovendus Nicole de Beer heeft voor haar onderzoek ruim vijftig van dit soort operaties bijgewoond. Foto: ANP

zijn signalen van enkele microvolt. Je hebt dus al gauw last van storing van de andere apparatuur die in de operatiekamer staat.' Een van de belangrijkste storingssignalen was afkomstig van de inciescalpel. De chirurg maakt gebruik van een soort antenne die zeer hoog frequente pulsen in het bereik van de megaherzen uitzendt. Door deze energetische pulsen, met een vermogen van driehonderd Watt, kan het apparaat snijden. De Beer vertelt: 'Op sommige momenten moest ik de chirurg vragen het werk even stil

te leggen, zodat ik kon meten. Gelukkig waren de chirurgen heel erg behulpzaam.'

Pijngevoeligheid

Onderzocht is of met behulp van het EEG en de AEP de bewusteloosheid en de pijnloosheid van de patiënt te meten was. Vooral de AEP bleek te reageren op de aangeboden pijnprikkel. Deze prikkel was overigens niet gering, namelijk het doorzagen van het borstbeen. De Beer: 'Na deze pijnprikkel was een piek in de AEP te zien. Maar ook bleek het mogelijk de AEP te gebruiken om bij patiënten aan het begin van de operatie te voorspellen hoe zij op een pijnprikkel zullen reageren. Met een combinatie van aflezingen uit de AEP en het EEG en metingen van hartslag en bloeddruk bij het begin van de narcose bleek het mogelijk om bij 72 procent van de patiënten correct te voorspellen of ze zouden reageren op de pijnprikkel.' Voor de anesthesist is het kunnen voorspellen van de 'pijngevoeligheid' van de patiënt natuurlijk zeer waardevol. Bij het onderzoek naar de mate van bewusteloosheid kwam de kennis van de Tilburgse promovendus om de hoek kijken. Op twee verschillende manieren zijn metingen gedaan aan de bewusteloosheid. Ten eerste met de zogenaamde oddball-metingen. Bij dit experiment krijgt de patiënt twee soorten tonen te horen: één lage toon die regelmatig aangeboden wordt en een hogere toon die op willekeurige momenten weerklonk. Uit de AEP konden de onderzoekers opmaken of de patiënt nog onderscheid kon maken tussen de lage en de hoge tonen, het-

geen een maat voor de bewusteloosheid is. Bovendien werd een zogenaamde impliciete geheugentest uitgevoerd.

Woordjes

Voor deze geheugentest kregen de testpersonen voor de operatie een rijtje woorden te horen. Tijdens de operatie werd een ander rijtje opgenoemd. 'Slang, vlieg, geit, beer, vis', dreunt De Beer direct op. 'Na de operatie lieten we de patiënten een hele rij woorden horen. Ze moesten dan zeggen of ze het woord de dag ervoor geleerd hadden, of het woord nieuw was, of dat er zomaar een belletje ging rinkelen. Daarbij maten we ook weer de reactie van de hersenen op die woorden. In een voorstudie leek het dat mensen onder narcose soms onderbewust wat van die testwoorden onthouden, maar daar hebben we in het eigenlijke onderzoek geen bewijs meer voor gevonden.'

Het meest opvallende resultaat van de Beer's onderzoek is wel dat metingen van het EEG en de AEP te gebruiken zijn om de mate van pijnloosheid en bewusteloosheid apart van elkaar te beoordelen. Vooral de AEP is hiervoor geschikt. Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat bij een hogere mate van pijnloosheid, de amplitude van de AEP kleiner wordt. De hersenen reageren dus minder sterk op een auditieve prikkel. Bij een grotere mate van bewusteloosheid is uit de AEP echter af te lezen dat de hersenen later reageren op een geluidssignaal.

Anesthesie wordt alsmaar complexer

Anesthesie is een discipline van de geneeskunde waarbij naast een grote hoeveelheid kennis ook een flinke dosis fingerspitzengefühl nodig is. Het is een tak van de medische wetenschap waar de specialisten veel op ervaring werken. De hoeveelheid anesthetica die wordt toegediend is afhankelijk van het gewicht en de fysieke conditie van de patiënt. Tijdens de operatie kijkt deze medicus vooral naar de bloeddruk en de hartslag. Maar ook let hij op andere zaken: of de patiënt veel zweet bijvoorbeeld. Meestal gaat er niks mis bij een narcose. Slechts eens in de duizend keer gaat niet alles naar wens. Zo is het wel eens voorgekomen dat een patiënt hele delen van de gesprekken uit de operatie-

kamer kon navertellen. Deze persoon was dus niet helemaal weg. Naarmate de anesthetica beter worden, wordt de anesthesie ingewikkelder. Deze paradox is als volgt te verklaren. De patiënt krijgt verschillende stoffen toegediend, onder andere spierslappende middelen. De chirurg wil natuurlijk niet graag tijdens de operatie dat een been of een arm schokbewegingen begint te maken. Maar voor de anesthesist is het moeilijk spierslapping niet te verwarren met verdoving. Doordat de patiënt verlamd is, zal hij geen reactie vertonen op een pijnprikkel. Maar het is nog wel mogelijk dat hij deze prikkel voelt. Vroeger diende de anesthesist alleen ether toe voor de verdoving. Tegenwoordig staat hem een hele apotheek aan verdovingsmiddelen ter beschikking. Hij maakt gebruik van gasen en injectiestoffen om de patiënt onder narcose te brengen. Het is eigenlijk niet juist te spreken over de narcose, aange-

zien deze uit verschillende aspecten bestaat. De anesthesist wil bewusteloosheid, pijnloosheid en spierslapping bewerkstelligen. Bovendien probeert hij de autonome reflexen te onderdrukken. Pijnloosheid bereikt hij met behulp van opiaten, van morfine afgeleide stoffen. Voor spierslapping wordt een stof geïnjecteerd die is afgeleid van curare. Curare is de giftige stof waarmee Amazone-indianen hun pijlpunten bewerkten. Deze stof kan de dood tot gevolg hebben, doordat door de spierslapping de ademhaling stopt. Onderdrukking van de autonome reflexen is belangrijk, aangezien het lichaam over een groot recuperatievermogen beschikt. De anesthesist wil graag de bloeddruk van de patiënt laag houden om bloedingen tegen te gaan. Door de autonome reflexen zou de bloeddruk kunnen gaan stijgen.

Onderzoekers van schildersopleidingen winnen Bedrijfskundewinkel-Award

Uit handen van de wethouder van Economische Zaken, ir. Rudolf Bun, ontvingen Mienke Koster en Karen van de Vijver vorige woensdag de Bedrijfskundewinkel-Award. Dit is een prijs die jaarlijks uitgereikt wordt aan de studenten die een opdracht voor de Bedrijfskundewinkel het best hebben uitgevoerd. Koster en Van de Vijver hebben een vergelijkend onderzoek verricht onder praktijkopleidingen voor schilders om zo succesfactoren te vinden voor het bereiken van goede resultaten. Naast de prijs en eeuwige roem konden zij zich ook nog verheugen op een etentje voor twee.

door
René ter
Riet

Mienke Koster en Karen van de Vijver hebben een opdracht uitgevoerd voor het SPOS, het Samenwerkingsverband Praktijk-Opleiding Schilderen. Ze moesten inzicht zien te krijgen in de werkwijzen van de achttien verschillende SPOSSen in Nederland. Deze liepen sterk uiteen en de structuren en doelstellingen waren steeds meer aan het vervagen. Na een gesprek met hun begeleiders van de Bedrijfskundewinkel en twee vertegenwoordigers van de Federatie SPOS Nederland, werd er een plan van aanpak gemaakt. Om een

indruk te krijgen van wat er zich nu precies afspeelt binnen een SPOS, hebben ze eerst een bedrijfsbezoek bij SPOS Helmond afgelegd. Dit werkte zeer verhelderend en ze leerden zo tevens iets meer over de schildersbranche.

Veel werk

'We hebben heel wat afgereisd', aldus Koster, vierdejaars. 'In Leeuwarden, Den Haag en Tilburg hebben we de vestigingen bezocht om daar een proefenquête te houden.' Deze proefenquêtes werden doorgenomen en verbeterd om er vervolgens alle achttien SPOSSen mee te toetsen. De resultaten hiervan werden uiteindelijk verwerkt

Mienke Koster (rechts) en Karen van de Vijver nemen hun prijs in ontvangst.
Foto: Bram Saeys

in een verslag. De openheid van de resultaten was echter nogal gevoelig en er werd dus besloten alle SPOSSen een code te geven. Zo kon elk zich vergelijken met de rest als geheel, zonder de afzonderlijke vestigingen te herkennen. Hélène Even, coördinator Externe Betrekkingen van de Bedrijfskundewinkel: 'Wat we vooral goed vonden aan hun opdracht is de grote hoeveelheid werk die ze in een korte tijd hebben uitgevoerd. De SPOSSen zijn er echt wat mee opgeschoten. Het is een uitgebreide enquête geworden met goede aanbevelingen.'

Koster: 'Een van de belangrijkste conclusies die we konden trekken was dat het moeilijk blijkt succesfactoren te bepalen, omdat de werkwijzen van de verschillende SPOSSen sterk uiteen lopen. Dit rapport moet vooral worden gezien als een start voor verder onderzoek.'

Doorvoeren

Toen het rapport was afgerond, werd het door Koster en Van de Vijver gepresenteerd voor de SPOS-commissie die de hulp van de Bedrijfskundewinkel had ingeroe-

pen, en op de algemene ledenvergadering van de Federatie. Het werd op beide plaatsen goed ontvangen. Gerard Schelvis, voorzitter van SPOS in Den Haag, Leiden en Gouda: 'We waren zeer verheugd met het rapport dat in Gouda werd gepresenteerd. De studenten hebben in korte tijd veel kunnen doen en wij zullen hun verbeteringen zeker doorvoeren.'

Buitenlandse Zaken

Italiaanse ijdelheid en Friese koeien

De Italiaanse Eloisa D'Andrea is bang voor de rechtse politieke partijen in haar land. Deze partijen vergaren steeds meer aanhang. Hoewel ze zich gematigd voordoen, vreest Eloisa dat, wanneer ze eenmaal aan de

macht zijn, hun extreme karakter pas echt zal blijken. Op haar universiteit voelt ze zich wel thuis, daar wordt geen onderscheid gemaakt op basis van kleur of bezit, iedereen is gelijk. Op de Eindhovense universiteit valt haar

op dat er tijdens de pauzes vaak groepjes in de kantines zitten, het ene groepje bestaat uit negers, een ander uit mensen met een lichtere huidskleur, een volgend uit blanken en eentje uit zonnebank-gangers.

Eloisa, die hier nu twee weken is, spreekt vloeiend Nederlands. Dit is niet zo vreemd als op het eerste gezicht lijkt. In Triëst volgt ze een tolk- en vertalersopleiding, waar ze Nederlands, Engels en Frans studeert. Haar keuze voor het Nederlands is het gevolg van buitenlandse reisjes waarbij zij viel voor ons land. Vooral Rusland en Duitsland hebben het bij haar verbruid. Bij een bezoek van twee weken aan Rusland, het Rusland van voor de *perestrojka*, werd ze bij aankomst zorgvuldig gefouilleerd. Ook daarna werden zij en haar reisgezellen nauwlettend in de gaten gehouden. Dit was de taak van hun gids, die volgens Eloisa eigenlijk een KGB-agent was. Onze oosterburen hebben het bij de Italiaanse verpest doordat ze de kunst van het (levens-)genieten niet zouden verstaan. In Nederland is dit allemaal anders, de inwoners en het land bevallen haar uitstekend. Haar welkom hier was allervriende-

lijkst. Soms begrijpt ze de Nederlanders echter niet. Op haar verjaardag trakteerde ze, geheel volgens de Nederlandse traditie, op vlaai. Eén van haar begeleiders kwam haar enthousiast met uitgestoken hand tegemoet lopen. Eloisa draaide hem haar wang al toe. Hij hield echter afstand en schudde alleen haar hand. Eloisa was niet verrast van het beeld dat de Nederlanders van de Italianen hebben. Ze heeft al veel maffia- en spaghetttiverhalen moeten aanhoren. Dat Italianen soms een ijdel volk genoemd worden, verbaasde haar in het begin. Toen ze er echter over nadacht, begreep ze het wel. Staan dralen voor de spiegel is voor Italiaanse vrouwen en mannen een dagelijkse bezigheid. Wat Eloisa in Nederland tegenvalt zijn de koeien. Ze had hier kuddes vette Friese koeien verwacht, maar tot nu toe heeft ze er niet één gezien. Dit is voor haar toch wel een enorme teleurstelling.

Naam:
Eloisa D'Andrea

Afkomstig uit:
Triëst/Italië

Studerend aan:
Universit  di Trieste

Studeert hier:
TEMA

In de rubriek 'Buitenlandse Zaken' interviewt Moniek Stoffele elke week een buitenlandse student of studente die voor enige tijd aan de TUE verbonden is. Bram Saeys legt ze vast op de gevoelige plaat.

Rinnooy Kan winnaar bij afwezigheid tegenstander

'Ieder trekt zijn eigen conclusie over de betrouwbaarheid van de vakbonden', merkte dr. Alexander Rinnooy Kan fijntjes op toen bekend werd gemaakt dat zijn discussiepartner, Johan Stekelenburg, het op het laatste moment had laten afweten. In een speciale aflevering van SG-Aktueel zouden zij vorige week donderdag met elkaar discussiëren over flexibilisering van arbeid. Maar ook alleen kostte het Rinnooy Kan geen moeite een klein uur lang de aandacht van een volle zaal vast te houden.

door
René ter
Riet

Nadat het naambordje van Johan Stekelenburg, die namens de vakbonden en in het bijzonder de FNV zou spreken, was verwijderd begon Alexander Rinnooy Kan de problemen omtrent flexibilisatie uit te leggen. Rinnooy Kan is nog voor enkele maanden verbonden aan de Vereniging voor Nederlandse Ondernemers en Nederlands Christelijk Werkgeversverbond (VNO/NCW). De discussie over dit onderwerp is al heel oud. Ondernemingen zijn gewend met de onzekerheden om te gaan. De afzetmarkt voor producten wordt groter en lastiger. Vooral globalisering en individualisering, begrippen die de laatste tijd overal de kop op steken, schreeuwen om een flexibilisering van het arbeidsbeleid. Niet alleen van de kant van de werkgevers is er een wens naar meer soepelheid, ook werknemers verwachten vaak werk op maat te krijgen.

Mondiger

De houding van de werknemers is in de loop der jaren flink veran-

derd: ze zijn mondiger en zelfbewuster geworden. Wat echter niet is veranderd is de behoefte aan zekerheid. En dat terwijl juist in deze tijd een bepaald gebrek aan zekerheid niet meer weg is te denken. Er moet worden gezocht naar een andere vorm van zekerheid. Rinnooy Kan meent dat er een gang van *full employment* naar *full employability* nodig is. De tijd van de levenslange banen bij dezelfde werkgever is voorbij. Er vindt bij bedrijven steeds meer her- en bijscholing plaats, waarvan het de bedoeling is dat die

niet alleen meer gespecificeerd is voor de onderneming zelf, maar ook voor toepassingen daarbuiten. Volgens Rinnooy Kan zouden we in Nederland wat meer moeten openstaan voor loon dat afhankelijk is van de geleverde prestatie. In andere landen is het variabele deel van het loon een stuk groter dan hier. Op een of andere manier mag je in Nederland niet over dit soort zaken beginnen. In Japan of de Verenigde Staten worden hiermee echter al goede resultaten geboekt. Vooral in de VS is de werkgelegenheid veel hoger dan

hier in Europa. Het is nu juist de kunst om ervoor te zorgen een goede koers te varen: niet teveel het saaie, vaak weinig dynamische Europa, maar aan de andere kant ook de negatieve bijwerkingen vermijden zoals die in de VS aanwezig zijn, namelijk grote armoede en dus een tweedeling in de maatschappij.

Timmer

Hoe staat Rinnooy Kan tegenover de voorlopende plaats van Nederland wat betreft deeltijdbanen

en uitzendwerk? Juist dit blijkt het hart van de discussie met de vakbonden te vormen. Nederland heeft een tamelijk rigide arbeidsmarkt, met allerlei strenge regels en voorschriften. 'Als Stekelenburg hier nu was zou hij zeggen: 'Onzin, dat gaat allemaal best, wie ontslagen moet worden, kan ontslagen worden, en de vakbeweging werkt daar in principe wel aan mee.'

Vooraf het uitzendwerk is volgens de werkgeversvoorzitter het beste bewijs dat de arbeidsmarkt in Nederland aan een herziening toe is. De markt is niet flexibel en dus zoeken ondernemingen hun toevlucht tot uitzendbureaus. 'Werknemers aarzelen dure mensen aan te nemen van wie je slechts met grote kosten afscheid kan nemen.' Op dit soort argumenten is het flexibiliseringsdebat geïnspireerd. Volgens Rinnooy Kan moet vraag en aanbod meer worden gerespecteerd.

Is een kortere ontslagprocedure dan een goede optie? 'Ja en nee, we willen in ieder geval niet naar een 'hire and fire'-methode zoals die in Amerika mogelijk is. In Nederland bestaat echter een groot aantal niet-functionele verträgen. Daar moeten we eens naar gaan kijken. Als een werknemer hoort dat hij waarschijnlijk ontslagen zal worden meldt hij zich snel ziek, zodat ontslag onmogelijk wordt gemaakt.'

Het is volgens Rinnooy Kan ook een illusie dat arbeidsduurverkortening leidt tot een structurele oplossing voor het werkloosheidsvraagstuk. Verreweg de meeste banen blijken te worden geschaapt door, ook al is dit saai, loonkostenmatiging. 'Timmer mag van geluk spreken als hij zegt dat de 36-urige werkweek het domste idee is dat hij in jaren heeft gehoord, maar hij heeft in principe wel gelijk. Ik ben wel van mening dat arbeidsduurverkortening bespreekbaar moet blijven, maar in ieder geval niet collectief, geen 36 uur.'

Bordeel

Hoe kan het eigenlijk dat bedrijven, die grote winsten maken, toch steeds meer eisen gaan stellen aan de werknemers, zoals flexibeler werktijden en hogere productiviteit?

Volgens Rinnooy Kan moeten we ons niet rijker rekenen dan we zijn. Sinds het eind van de jaren tachtig is het rendement van het Nederlandse bedrijfsleven aanmerkelijk gedaald. 'Voor mij is dat een goede reden de lijn met de vakbeweging het aankomende jaar vast te houden. We moeten vasthouden aan de loonkostenmatiging, omdat dit in Nederland heel goed blijkt te werken. Nederland heeft een werkgelegenheidscreatie die in de rest van Europa niet wordt gehaald. Het akkoord met de vakbeweging en de goede communicatie is zelfs een succesverhaal, zeker in de ons omringende landen waar ons beleid wordt geprezen. Ik heb dat aan het begin van mijn loopbaan zelf een keer gemerkt. Toen ik bij mijn Engelse collega kwam vroeg ik in mijn onschuld hoe vaak hij contact had met zijn tegenspeler. Hij keek mij aan alsof ik vroeg of hij naar een bordeel ging.'

Rinnooy Kan-Stekelenburg: 1-0. Foto: Bram Saeys

Ander nieuws

Besluitenlijst CvB

Besluitenlijst van de 1155e vergadering van het college van bestuur d.d. 14 maart. 8510. De besluitenlijst van de 1154e vergadering van het CvB d.d. 7 maart wordt vastgesteld. 8511. Personeelsvoorstellen Faculteit Bouwkunde Het college besluit tot wijziging van de omvang van de werktijd van een hoogleraar voor de periode van 1 januari 1996 tot 1 januari 1997.

8512. Benoemingen A. Bestuurscommissie Automatiseringsbeleid Het college besluit prof.ir. H. Wagter voor de periode van 1 januari 1996 tot 1 januari 1998 te benoemen tot lid van de Bestuurscommissie Automatiseringsbeleid als vertegenwoordiger van de faculteit Bouwkunde.

B. Bestuurscommissie Ideeën Het college besluit voor de periode

van 15 maart 1996 tot 15 maart 1998 E. vd Boogaard te herbenoemen als lid en ir. P. Mikkers te herbenoemen als lid, tevens voorzitter van de Bestuurscommissie Ideeën.

8513. Regeling huisvesting startende ondernemers, studentenadviesorganisaties en doorstarters Het college besluit tot vaststelling van de regeling huisvesting startende ondernemers, studentenadviesorganisaties en doorstarters.

8514. Bijzondere leerstoel 'Het ontwerpen van duurzame energiesystemen' Het college biedt de U-raad een voorstel aan tot vestiging van de bijzondere leerstoel 'Het ontwerpen van duurzame energiesystemen'.

8515. EURANDOM Het college besluit een voorstel in te dienen bij NWO voor het vestigen van de European Unit for Research and Analysis of Non-Deterministic Operational Models (EURANDOM) in Eindhoven.

8516. Kwaliteit en studeerbaarheid Het college biedt de U-raad een voorstel aan inzake Kwaliteit en studeerbaarheid.

8517. Procedure voor de reorganisaties in het kader van de bezuinigin-

gen 1994 Het college besluit tot vaststelling van de procedure voor de reorganisaties in het kader van de bezuinigingen 1994.

Studentenkerk

Zondag 31 maart is er om 11.00 uur een oecumenische viering in de Studentenkapel, Kanaalstraat 6. Dit is de 6e viering in de 40 dagen tijd en Pasen. De dienst heeft als thema 'Het nieuwe leven'. Voorganger: Ada Rebel. Er is crèche en kindernevendienst.

Handleiding Milieuzorg

Bij Bureau Veiligheid en Milieu in W-hal 1.50 is een brochure verkrijgbaar waarmee men voor zijn vereniging/organisatie een handleiding voor 'Milieuzorg op evenementen' bij de Brabantse Milieufederatie (BMF) in Tilburg kan bestellen. Telefonische bestellingen kan ook, tst. 2025.

Verkiezing studentleden UR en FR

Vandaag is het de laatste dag waarop herstel van de door het Centraal Stembureau geconstateerde verzuimen bij de kandidaatstelling mogelijk is. Op 29 maart, 10.00 uur, zaal 3 BG, beslist het CS in een openbare vergadering over de geldigheid van de kandidatenlijsten en de handhaving van de daarop voorkomende kandidaten. Het desbetreffende procesverbaal ligt van 1 t/m 9 april ter inzage bij het secretariaat van het CS. In deze periode kan tegen dit besluit door ieder lid van de universitaire gemeenschap schriftelijk beroep worden ingesteld bij het secretariaat College van Beroep H.O., Grote Marktstraat 43, 2511 BH Den Haag. Op 10 april stelt het CS de kandidatenlijsten vast. In het openbare deel vindt de toekenning van een lijstnummer aan de kandidatenlijsten plaats. Deze zitting vindt plaats om 10.00 uur in zaal 4 BG.

Voor meer informatie kan men terecht bij het Centraal Stembureau, BG 3.03, tst. 2133.

Centraal Stembureau

Kandidaatstellingen DC vastgesteld Donderdag 21 maart heeft het CS in een openbare zitting beslist over de geldigheid van de kandidatenlijsten en de handhaving van de daarop voorkomende kandidaten voor de verkiezing van de leden voor de DC. Onder voorbehoud van wijzigingen nav eventueel ingesteld beroep, zien de kandidatenlijsten er als volgt uit:

* DC Technologie Management

- Lijst 'DC-TM'

1. Monhemius L (Leo)
2. Oerlemans L A G (Leon)
3. Gerardu A J A M (Anita)
4. Klarenaar F C L (Frederik)
5. Terken J M B (Jacques)
6. Schippers W A J (Werner)
7. Egmond-de Wilde de Ligny E L C v (Emilia)
8. Doorakkers E A E F (Annette)
9. Sannes - Truijen M G T G (Mirjam)
10. Calame A S (Letty)
11. Dijkstra L (Lieuwe)
12. Overdijk K B (Karin)
13. Meijer J (Jan)

* DC Wiskunde en Informatica

- Lijst 'Ge(re)organiseerden'

1. Nijst A G P M (Arthur)
2. Huizing C (Kees)
3. Oversteegen A M H G (Anne-Meta)
4. Lemmens W J M (Pim)
5. Willemsen H (Herman)
6. Zwaan G (Gerard)
7. Korlaar A (André)
8. Eijnde J P H W van den (Joop)
9. Hassel R R van (René)

- Lijst 'Ongeorganiseerden'

1. Koops H (Harma)
2. Rijk A M de (Albert)

3. Jong J L de (Jan)
4. Basten A A (Twan)
5. Huijberts H J C (Henri)
6. Eikelder H M M ten (Huub)
7. Donkers J G M (Jan)
8. Aerts A T M (Ad)
9. Kaasschieter E F (Rik)

* DC Technische Natuurkunde

- Lijst 'Gezamenlijke Bonden TUE'

1. Kroesen G M W (Gerrit)
2. Ferguson - Hessler M G M (Monica)
3. Folter L C de (Leo)
4. Hamers G P H (Gerard)
5. Schouten H J (Huub)

6. Eijndhoven E J M van (Else)
7. Renen W van (Willem)

- Lijst 'Van Es'

1. Copraij C A (Kees)
2. Es C M van (Kees)
3. Leeuwen K A H van (Ton)
4. Noijen J J P A W (Jef)
5. Verseijden W (Wim)

* DC Werktuigbouwkunde

- Lijst 'Vakbondsljst fac. W'

1. Elst W B M ter (Willie)
2. Liempd G van (Gijs)
3. Huijbers F P (Fer)
4. Giesen H J (Huub)
5. Vermeulen J B (Hans)
6. Kaas E A (Ed)
7. Ramaekers J A H (Fons)
8. Lammers L D W M (Ben)

- Lijst 'DC-W Niet Georganiseerden'

1. Gartz J W G (Ger)
2. Peters G W M (Gerrit)
3. Duppen T J A G van (Theo)
4. Mikkers P J C (Piet)

* DC Elektrotechniek

- Lijst 'Gezamenlijke Vakbonden'

1. Balvers - van der Aa H C M (Linda)
2. Creemers H M (Harry)
3. Eck P F T van (Paul)
4. Eijnden W M M M van den (Willem)
5. Graft A H A S van de (Ton)
6. Meer A C P van (Harrie)
7. Zanden H M van der (Hennie)

- Lijst 'Vrije Lijst'

1. Vossen J W G L (Hans)
2. Theeuwen J F M (Frans)

* DC Scheikundige Technologie

- Lijst 'Gezamenlijke Vakbonden'

1. Janssen L J J (Jos)
2. Moons J M P (Annemarie)
3. Ammerdorffer J L (Joop)
4. Bombeek A J (Anton)
5. Wolthuizen J P (Jillius)
6. Beer V H J de (San)
7. Ooijen F (Frans)
8. Hoedt J F (Bob)
9. Kuiper A C J M (Toine)
10. Marin G B M M (Guy)

- Lijst 'T-niet gebonden'

1. Otten W M (Martin)
2. Hendrix M M R M (Marco)
3. Okkerse W J H (Willem-Jan)
4. Heugen W C G (Wil)
5. Arts V M A (Vincent)

* DC Bouwkunde

- Lijst 'Bouwkunde'

1. Naninck C F P (Cor)
2. Schreuder M B (Marjorie)
3. Verdonk J J M (Jos)
4. Kerssemakers A J (Lex)
5. Veghel L A M van (Leo)
6. Vermeltfoort A T (Ad)
7. Megens - Küpper R E (Roswitha)
8. Dijkstra J (Jan)
9. Lamers H M (Hans)

* DC Bibliotheek

- Lijst 'Bibliotheekbelangen'

1. Osinski L (Leon)
2. Redan - Revell F M (Frances)
3. Tak C M J L (Carola)
4. Oorschot C M A van (Christon)
5. Coenen P J E M (Jos)

* DC Rekencentrum

- Lijst 'Rekencentrum'

1. Lent H A J van (Hein)
2. Hermens W W A (Walter)
3. Helwig R L M (Ron)
4. Wijtvliet J H M (Hans)
5. Hoskam M H (Rinus)
6. Rietjens M J M (Thieu)

* DC Kieskring 1 Bureau van de Universiteit

- Lijst 'Gezamenlijke Vakbondsljst'

1. Dijkshoorn M W (Marten)
2. Cocq H J M de (Harrie)
3. Berg R B M van den (Rob)
4. Verheijen H A M (Bert)
5. Hut A W J (Ad)

- Lijst 'Den Otter'

1. Otter J A B M den (Jan)
2. Viveen B (Bas)

* DC Kieskring 2 Bureau van de Universiteit

- Lijst 'Gezamenlijke Vakbondsljst'

1. Storm E (Edo)
2. Wagemakers M M C (Martien)
3. Wijk J van (Hans)

- Lijst 'Niet Gebonden'

1. Lange E J de (Erik)
2. Lenders A H M (Toon)
3. Jansen G (Frits)

Op vrijdag 29 maart (10.00 uur, zaal 3 BG) vindt in een openbare zitting van het Centraal Stembureau de toekenning plaats van een lijstnummer aan bovengenoemde lijsten.

College van hoogleraren vervangt college van decanen

De colleges van bestuur staan achter het wetsvoorstel voor de nieuwe universitaire bestuursstructuur. Dat schrijven zij in een brief aan de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel voor de modernisering van de universitaire bestuursstructuur (afgekort MUB) 'bevordert de slagvaardigheid van het bestuur', schrijft voorzitter Meijerink van de vereniging van universiteiten VSNU namens de colleges. De invloed van studenten zal volgens Meijerink 'niet aan gewicht inboeten.'

door
Hanne
Obbink
HOP

Minister Ritzen heeft het wetsvoorstel eind vorige week naar de Tweede Kamer gestuurd, verge-

teitsraden raken een deel van hun bevoegdheden kwijt. Ritzen heeft in de laatste versie van het wetsvoorstel een nieuw orgaan geïntroduceerd dat het college van decanen moet vervangen. Er komt nu een 'college van hoogleraren', met de rector-magnificus als voorzitter, dat de academische taken van het college van decanen (zoals op het gebied van promoties en eredoctoraten en het adviseren over onderwijs en onderzoek) overneemt.

Onlogisch

In de eerste versie van de MUB, van augustus vorig jaar, was het college van decanen nog gehandhaafd; maar Ritzen schraptte het college uit de versie die in novem-

ber voor advies naar de Raad van State ging. In de nieuwe structuur zijn de decanen verantwoording schuldig aan het college van bestuur. Daar past volgens Ritzen niet bij dat de decanen, via hun college, adviezen uitbrengen aan het college van bestuur. Dat zou de suggestie kunnen wekken van een aparte bestuurslaag tussen

universiteitsbestuur en faculteiten. Ritzen schraptte daarom het college van decanen en droeg zijn taken over aan 'de gezamenlijke decanen'. Dat vond de Raad van State onlogisch: waarom een orgaan afschaffen, maar de taken ervan handhaven en overdragen aan een orgaan dat geen orgaan is? Met de introductie van een 'college van hoogleraren' denkt Ritzen het probleem opgelost te hebben; hoogleraren hebben immers, anders dan decanen, geen binding met de bestuurlijke hiërarchie. De universiteiten mogen van Ritzen zelf uitwerken hoe zo'n college er precies gaat uitzien.

zeld van een positief advies van de Raad van State. Het wetsvoorstel houdt onder meer in dat de colleges van bestuur een sterkere rol krijgen in het bestuur van de universiteit; universiteits- en faculteits-

Dictaten komen op kringlooppapier

door
René ter
Riet

Met ingang van het nieuwe academische jaar zullen alle college-dictaten op kringlooppapier verschijnen. Dit resultaat is geboekt naar aanleiding van het door het Universitair Milieuplatform Eindhoven (UMP.E) georganiseerde proefproject twee jaar geleden. De prijs van de dictaten zal waarschijnlijk nauwelijks veranderen. In het rapport dat uitgebracht werd naar aanleiding van het proefproject, waarbij voor enkele colleges het dictaat op kringlooppapier was gedrukt, werd duidelijk gemaakt dat dit papier toekomst heeft. Uit een artikel in Cursor, twee maanden geleden, bleek dat er druk- en prijstechnisch geen problemen meer waren. Emiel Peeters, lid van het UMP.E: 'Secretaris Harrie Roumen

wilde zich er vervolgens wel hard voor maken bij de directeuren beheer van de verschillende faculteiten om te zorgen dat de dictaten op kringlooppapier zouden verschijnen. Bureau Veiligheid en Milieu heeft hier vervolgens een voorstel voor geschreven, wat inmiddels is goedgekeurd.' Inmiddels is Henk van der Meijden, hoofd van de reproductie, druk bezig te onderzoeken welke papier uiteindelijk wordt gekozen. Op de vraag of er geen moeilijkheden worden verwacht met het copieëren uit dictaten antwoordt Peeters: 'Het kringlooppapier zal

nauwelijks van wit papier te onderscheiden zijn. Ik verwacht dus geen problemen.'

'Arme' studenten krijgen extra geld

door
Hanne
Obbink
HOP

Zo'n 86.000 studenten die recht hebben op een aanvullende beurs krijgen per 1 januari minder geld. De oorzaak was de vereenvoudiging van de studiefinanciering die toen werd doorgevoerd. Het was de bedoeling dat studenten die vereenvoudiging niet zouden merken aan de hoogte van hun beurs, maar toen dat toch het geval bleek te zijn, kondigde minister Ritzen aan te zullen onderzoeken wat er aan de hand was en hoe de schade beperkt kon worden. Ritzen heeft nu besloten het nadeel voor 30.000 van de 86.000 studenten goed te maken; dat doet hij door een verhoging van de zogeheten 'kortingsvrije voet' van hun ouders. Het gaat om studenten met alleenstaande ouders die nog thuiswonende kinderen hebben. Het nadeel dat de overige 56.000 studenten door de vereenvoudigde studiefinanciering opliepen, vond

Ritzen niet al te ernstig. Zij moeten het blijvend doen met het bedrag dat zij vanaf 1 januari krijgen. Dat ligt in de meeste gevallen een paar tientjes lager dan zij gewend waren. De maatregel, waarmee het kabinet vrijdag instemde, kost Ritzen 23 miljoen gulden. Dat geld moet uit de budgetten voor studiefinanciering gehaald worden. In politiek Den Haag begint intussen de ongerustheid over de hoogte van de beurs toe te nemen, vooral doordat zich nu een duidelijke waarneembare daling voordoet van het aantal nieuwe studenten dat hoger onderwijs gaat volgen. Het vermoeden bestaat dat aankomende studenten zich laten afschrikken door de dreiging van hoge studieschulden. PvdA-kamerlid Van der Ploeg heeft vorige week gezegd dat daarom in ieder geval studenten uit lagere inkomensgroepen extra steun moeten krijgen. Hun aanvullende beurs zou omhoog moeten. Dat kan volgens Van der Ploeg betaald worden door de basisbeurs verder te verlagen of voortaan slechts drie jaar te verstrekken.

U-Raadswerk U-Raadswerk Raadswerk U-Raadswerk U-Raadswerk

Sommige mensen worden onder een gelukkig gesternte geboren: zij mogen altijd eerst, zijn altijd eerst, worden gemakkelijk eerste, hebben eerste keus. Soms zijn daar triviale redenen voor, zoals bij het voor het eerst schrijven voor een nieuwe rubriek: in de alfabetische volgorde van de U-raadsleden die zich hadden aangemeld voor deze column, stond mijn naam als eerste op de lijst. Van geluk gesproken.... Het ligt een beetje voor de hand om bij zo'n eerste keer een soort geloofsbelijdenis te schrijven. Nu is het zo dat ik al jaren geleden tot de conclusie ben gekomen dat ik een pragmatische ben, dus daar kan ik kort in zijn. Het is ook interessanter, denk ik, om van concrete U-raad-onderwerpen uit te gaan:

van gebakken lucht heeft nog nooit iemand droog brood gegeten. Tsjakka! Daar is geen woord Brabants bij. Nu we het daar toch over hebben: één van de onderwerpen die dezer dagen de raad passeert is een nauwere samenwerking tussen de Brabantse universiteiten. Al jaren is er een samenwerkingsorgaan waar mooi onderzoek wordt ondergebracht en mensen een gelukzalige project-immuniteit genieten. De U-raad vond het afgelopen juni tijd om eens wat verder te kijken dan de TUE-neus lang is en te onderzoeken of er niet wat meer kruisbestuiving mogelijk was. In Tilburg kreeg men -oh wonder- tegelijkertijd hetzelfde idee. Natuurlijk had het presidium, in oude samenstelling wel te verstaan, al wat voorwerk verricht om de 'gevoelens' af te tasten. En laat ik dat misverstand ook maar meteen uit de weg ruimen: rationele beslissingen bestaan niet en ieder die zegt dat het wel zo is ontkent zichzelf. 'People

vote with their feet'. Vandaar die gevoelens. Die werden gesignaleerd door de twee presidia en zij deden tegelijkertijd een voorstel aan de raad, die weer het CvB uitnodigde om het een en het ander te onderzoeken. Nu hadden diverse raadsleden al eens geconstateerd: 'No chemistry'. In de overdrachtelijke zin van het woord, wel te verstaan. Misschien wel waar, ja, als je tenminste van een bestuurlijke verhouding uitgaat waar elkaar de liefde wordt verklaard. Maar zoete broodjes worden niet gebakken in deze moeilijke tijden, dus ligt er nu een plan dat uitgaat van de makelaarsfunctie voor onderwijs, onderzoek, en dienstverlening. Prachtig als dan ook de decanen nog een keer bij elkaar komen met een substantiële agenda; soms kun je het geluk een zetje geven. De U-raad zal zeker de vinger aan de pols houden. Vooral ook wat dat laatste betreft: dienstverlening. Binnenkort krijgt

de raad daar een 'visie-document' over van het CvB en in mijn stouste dromen zou ik wel weten wat ik daarin uitgewerkt zou willen zien: O&O als uitgangspunt en de dienstverlening daaraan opgehangen. Dus: veel geld (daar gaat de U-raad immers over) besteed aan de primaire processen en de rest zo efficiënt en klein mogelijk. Een mooi klein bestuur dat met ondersteuning en al past op de eerste verdieping van het hoofdgebouw, temidden van de primaire processen; een verdere dienstverlening die wordt ondergebracht in vier categorieën. Ten eerste: essentieel voor het O&O-proces; plaats: binnen de TUE. Ten tweede: essentieel voor de faciliteiten waarmee O&O verzorgd wordt; binnen de

TUE. Ten derde: handig voor de TUE, maar niet gespecialiseerd op O&O; buiten de TUE, desnoods met een contract. Ten vierde: de rest. Ik weet dat men zich hier altijd afvraagt waar hijzelf dan onder valt, dus geef ik een paar voorbeelden. Categorie 1: de werkplaats, categorie 2: studentenadministratie, categorie 3: de drukkerij, categorie 4: de Cemsto. Iedereen die nu over mij heen wil vallen, wordt daar vriendelijk toe uitgenodigd. WP-UR vergadert net als de andere fracties wekelijks op maandagen van 12.45-13.45. De locatie is in zaal 2 van het bestuursgebouw.

Cursor start deze week met de rubriek 'Raadswerk'. Hierin geven U-raadsleden hun visie op onderwerpen die in de vergadering van de U-raad ter sprake komen. In de rubriek schrijven Monique Bouman (WP-UR), Willem Burke (OBP-UR), Paul Jansen (Groep 2000/ISO), Adri Proeniers (TUE 2005) en Fulco Treffers (Progressieve Fractie).

Monique Bouman

Faculteitsberichten

Faculteitsberichten donderdagmiddag voor 15.00, uur op floppy disk, via bureau onderwijs, bij Cursor inleveren. De berichten worden maar één keer geplaatst. Een bericht voor meerdere faculteiten wordt éénmaal volledig en vervolgens alleen met verwijzing geplaatst. Samenvattingen langer dan tien regels worden geweigerd.

ALLE FACULTEITEN

Wijzigingen collegerooster lente

* Eerstejaars

B5-1.3 ma 7+8 7S070 Blok B moet zijn Blok A
E5/IT5 VKO-1.3 ma 2+3+4 5C090 EH021 wordt Rck2

* Ouderejaars

T-4.3 vr 2+3+4 6C140 TH1001 wordt Rck2
E-4.3 do 1+2 5P110 EL001 wordt di 3+4 EL001
Bdk-3.3 ma 5+6 1A110 P2 wordt P1
B-3.3 do 7+8 7U840 HG1126 wordt HG696

Wijzigingen instructierooster lente

T-1.3 do nm 2Y442 groep A2 TH408 wordt TL237
Bdk-1.3B wo 3e u. 1B192 22/5 NP17,NP18 wordt P1,L10
Bdk-1.3B wo 3e u. 1B192 29/5,5+12/6 NP17,NP18 wordt U46,L10

Telecommunicatie, regulering en marktordening (OK820)

De elektronische snelweg, telecommunicatie-infrastructuren en nieuwe telecommunicatiediensten spelen een essentiële rol in de ontwikkeling naar de 'global information society'. Maar deze weg is niet zonder hindernissen en valkuilen. In dit college staat deze problematiek centraal. Behandeld worden: telecommunicatie, telecommunicatie-infrastructuren en -diensten; 'spelers' op het telecomspeelveld; nationale en internationale regulering; marktcondities, mededingingsrecht, liberalisering; beleid en beleidsinstrumenten; standaardisatie en normalisatie; (internationale) samenwerkingsvormen, etc. Doel is kennis en inzicht te verkrijgen betreffende de ontwikkeling en betekenis van beleid, wet- en regelgeving binnen de telecommunicatie en de kansen en mogelijkheden van ondernemen op de telecommunicatiemarkt.

Het college wordt gegeven door prof. mr. J. Smits (mmv mr. drs. E. Clarkson) van de sectie Recht en Techniek (fac. TM, DG 1.12), op woensdag 2e en 3e uur, in zaal DG 0.04. Studenten kunnen dit vak afronden door het maken en presenteren van een werkstuk (in groepjes van twee). Vóór 1 april kunnen studenten nog meedoen aan het aanmelden van een onderwerp voor hun werkstuk.

BOUWKUNDE

Wijziging collegerooster eerstejaars

Trimester 3 blok A, maandag 7e en 8e uur: Bouwfysica/geluid (7S070/Martin) in aud. zaal 6, ipv Trimester 3 blok B.

Ontwerpleer 4 (7U840)

Dit college op donderdagmiddag het 7e en 8e uur is verplaatst naar HG 6.96.

Tussencolloquia

- Clyde Roseval ('Ontwerpmodule voor houten vakwerken') donderdag 28 maart, om 11.00 uur, HG 6.29.
- Bas ten Brinke ('De horizon verdwijnt, ontwerp voor de culturele voorzieningen in het nieuwe stadsplan van OMA voor Almere') vrijdag 29 maart, om 10.00 uur, videoroom HG 4.95.
- Karen Huizer ('Nieuwe kantoorinrichtingsconcepten') dinsdag 2 april, om 11.30 uur, HG 5.95.
- Diana Mol ('Stadskantoor Maastricht') woensdag 3 april, 11.00 uur, HG 10.26.

ELEKTROTECHNIEK EN INFORMATIETECHNIEK

Technische Economie voor N en E (OB060)

Zie onder faculteit Technische Natuurkunde

Stagevoordrachten

- R.J.B. Gruntjes ('Partiële ontladingsmetingen aan diverse in de energietechniek toegepaste isolatiematerialen') vrijdag 29 maart, om 14.00 uur, EEg 2.21.
- P.J.M. v. Gils ('FLUX reconstructie') maandag 1 april, om 15.00 uur, EL-0.01.
- J. Moerkerken ('Analysis & Implementation of the advanced APC-Method') dinsdag 2 april, om 11.00 uur, EH 11.22.

Afstudeervoordrachten

- C. Rijkens ('Simulink-simulatiemodel van synchrone generatoren') woensdag 3 april, om 14.00 uur, EL-0.01.
- E.E.J. Weijers ('Capaciteitsvergroting van het GSM-systeem m.b.v. adaptieve antennes') donderdag 4 april, om 11.00 uur, EH 11.22.

Problemen met verroosting

Volg jij keuzevakken? Is het je al eens overkomen dat je een keuzevak niet kon volgen omdat het op hetzelfde tijdstip gegeven werd als een ander keuzevak dat je wilde volgen? Of ken je hetzelfde probleem bij tentamens; twee tentamens op hetzelfde moment? Een subcommissie van de OC (OpleidingsCommissie) zoekt uit of dit soort

problemen vaak optreedt en of een betere verroosting mogelijk is. Hiervoor is informatie nodig. Laat het ons dus weten: StudentenBuro EH 1.32. Of laat een briefje achter in de SB-bus.

TECHNISCHE NATUURKUNDE

Technische Economie voor N en E (OB060)

Dit college op woensdag het 1e en 2e uur in zaal NP 18 gaat miv 29 maart naar zaal 16 van het auditorium.

Ellipsometrie (3P200)

Vanwege onvoldoende deelname wordt er dit trimester geen college gegeven in dit vak. Belangstellenden kunnen het collegedictaat ophalen bij het secretariaat AOW/EPG, N-laag g 1.06. Wie tentamen wil afleggen in dit vak kan contact opnemen met dr. G. Kroesen, N-laag f 1.08, tst. 4357 of het secretariaat, tst. 2550.

TECHNOLOGIE MANAGEMENT

TECHNISCHE BEDRIJFSKUNDE

Practicum Groepsproject (1P024)

Studenten die hiermee willen starten in september en (bijna) voldoen aan de toelatingseis (P), worden verzocht zich vanaf heden in te schrijven bij Ilonka van de Ven, Bureau Stages en Internationalisatie, pav. A8A, tussen 8.30 en 12.30 uur.

Industria

De Stichting Bedrijfskunde Congres Industria zoekt nog twee studenten Technische Bedrijfskunde, die zich tot volgend voorjaar bezig willen houden met de organisatie van het congres. Ben je geïnteresseerd, meld je dan aan bij Industria.

TEMA

Comparatieve industrialisatie (0A260)

Dit college dat in blok 2 (miv 23 mei) op donderdag van 18.30 tot 20.30 uur wordt gegeven in zaal TM 1.14, wordt verplaatst naar collegezaal 16 in het auditorium.

Tentamen RTS 2 (OK820)

Dit komt op 17 juni te vervallen. Studenten wordt tijdens het college de werkwijze medegedeeld. Informatie hierover tijdens het college of bij de docent Ted Clarkson. De tentamens van RTS 2 (OK820) op 14 augustus en RTS 3 (OK830) op 21 augustus in de interim-tentamenperiode komen eveneens te vervallen.

Tussenvoordracht

- C. van den Berg ('Een kwaliteitsmeetinstrument voor interne verhuizingen van grote kantoororganisaties') dinsdag 2 april, om 10.00 uur, DG 0.04.

WERKTUIGBOUWKUNDE

Geleerd staal (4N720)

In het derde trimester worden voorlopig voor het laatst het keuzecollege Geleerd staal (4N720) en het bijbehorende practicum (4N723) gegeven. Iom de deelnemers is het college verplaatst van donderdag 7e en 8e uur naar woensdag 3e en 4e uur; de locatie is dan WH 4.14.

Het practicum heeft de vorm van een individueel uit te voeren oefening in vergaren en technisch interpreteren van materiaalkundige gegevens. De afsluitende bespreking is in week 20. Aanmelding voor de oefening van 15 april tot 1 mei door intekenen op lijst bij kamer WH 4.110.

Tentamen 4N720

Dit wordt mondeling afgenomen in week 21. Aanmelding van 15 april tot 15 mei door intekenen op lijst bij kamer W-hoog 4.110.

Afstudeervoordrachten

- J.S. van Eeghem ('Inverse dynamics non minimum phase control: implementation on a experimental flexible beam set-up') donderdag 28 maart, om 13.30 uur, W-hoog 4.14. Afstudeerdocent: prof.dr.ir. J. Kok
- H.G.F.J. van Echeld ('Noise control of an X-ray Gantry') vrijdag 29 maart, om 13.00 uur, in W-hoog 4.14. Afstudeerdocent: prof.dr.ir. M. Schouten
- J.G.H.J. Noy ('Design of a medium temperature solar collector for Zambian weather conditions') dinsdag 2 april, 13.30 uur, W-laag 1.44. Afstudeerdocent: prof.dr.ir. A. van Steenhoven
- O.J. van den Hurk ('LDA-snelheidsmetingen vergeleken met simulaties bij stationair doorgeblazen cilinderkop') woensdag 3 april, om 9.00 uur, W-hoog 1.102. Afstudeerdocent: prof.dr.ir. A. van Steenhoven
- E. Olmer ('Comparison of SPEM and FEM with application to wave propagation in the human head') woensdag 3 april, om 16.00 uur, in W-hoog 0.05. Afstudeerdocent: prof.dr.ir. D. van Campen
- J.E.C.M. Brom ('Ontwerp van een universele formeermachine') donderdag 4 april, om 13.30 uur, W-hoog 4.14. Afstudeerdocent: prof.dr.ir. P. Schellekens

Tentamen Tribologie 2 (Lagers/4N020)

Het schriftelijk tentamen in het keuzevak Tribologie 2 (Lagers/4N020, trim. 3.3) is verroosterd op woensdag 12 juni. Zoals op het college afgesproken, wordt het tentamen, in afwijking van wat in de Studiegids staat vermeld, mondeling afgenomen in week 24 en 25. De studenten die van deze gelegenheid gebruik wensen te maken, wordt verzocht om hun voorkeur aan te geven in een tentamenrooster, vanaf 28 mei aanwezig op het prikbord bij kamer W-hoog 4-110. Informatie: ir. H. van Leeuwen, W-hoog 4-111, tst. 3063.

Zie verder op pagina 12

Filmfestival met voorpremières, publieksfavorieten en reprises

Als Quentin Tarantino een film in zijn fonds opneemt, mag je je als regisseur gelukkig prijzen. Wong Kar-Wai (37) uit Hong Kong was een van de gelukkigen met 'Chunking Express'. Hij is één van de veelbelovende oosterse filmmakers die onze bioscopen bereikt heeft. Zo ook de Vietnamese regisseur Tran Ang Hung, die met 'Cyclo' de Gouden Leeuw won op het Festival van Venetië. Actrice Gong Li en regisseur Zhang Yimou gingen hen voor. Hun nieuwste én laatste film 'Shanghai Triad' draait op het Plaza Futura Filmfestival, gehouden ter ere van het eerste lustrum. Het is één van de vele voorpremières naast 'Dead Man' van Jim Jarmush, 'Cyclo' en zo'n zeventig andere films. De publieksfavorieten, Nederlandse en toekomstige films zijn de andere categorieën, met onder meer de kersverse

Yimou maakte met Li klassiekers als 'Het rode korenveld', 'Yu Dou' en 'Raise the Red Lantern',

door Gerard Verhoogt

Johnny Depp speelt de rol van William Blake in de film 'Dead Man' van Jim Jarmush.

maar ze beëindigden hun relatie en daarmee de samenwerking. Li speelt in 'Shanghai Triad' Xiao, een prostituee en nachtclubzangeres en het liefje van de Chinese Godfather Tang. Ze moeten naar een eiland vluchten, waar de afrekening volgt, ook van de geheime verhouding van Xiao. Li debuteert als zangeres/danseres in een esthetisch prachtige film; Yimou's ode aan zijn ex-geliefde. Even poëtisch als gewelddadig is 'Cyclo'. Een broer (riksja-bestuurder) en zus (waterdraagster) komen in handen van de maffia als de riksja gestolen wordt. Houdt Yimou het geweld buiten beeld, Hung laat het recht op de kijker afkomen in poëtische beelden, die de dubbelheid van het huidige Vietnam weerspiegelen. Ook 'Chunking Express' speelt in 'het milieu', waar twee agenten hun liefje zijn verloren. De een gaat hardlopen en eet blikken ananas voor de vervaldatum voorbij is, de ander brengt een (kuise)

nacht door met een zelfstandige heroïne-handelaarster met blonde pruik. Kar-Wai maakte de film louter voor zijn lol en het resultaat is een 'gangsterfilm' via de MTV-methode: even druk, zenuwachtig, bizar en mysterieus als Hong Kong zelf.

Poëzie in bloed

Een schuchtere man, William Blake, is de 'held' in de western 'Dead Man'. Maker is onafhankelijk filmer Jim Jarmush, maker van eigenzinnige films als 'Stranger than Paradise' en 'Down by Law'. Blake (Johnny Depp) komt een maand te laat voor een sollicitatie, belandt in de hotelkamer van een fraaie blonde schone, die voor zijn ogen wordt vermoord. Blake wordt beschuldigd en er komt een prijs op zijn hoofd te staan. Op zijn vlucht wordt hij bijgestaan door de indiaan Nobody, die in hem de reïncarnatie van de dichter William Blake

ziet en wiens werk hij uit het hoofd kent. Als Blake weer een achtervolger neerschiet zegt Nobody: 'William Blake, dichter,

Scène uit 'City of the Lost Children'.

schilder, nu moordenaar van een blanke. Je poëzie zal in bloed geschreven zijn.' Naarmate Blake zijn dood tegemoet vlucht, vloeien held en dichter verder in elkaar over. Cameraman Robby Müller maakte de zwart-wit beelden en refereert daarmee naar de tijd dat kleur nog moest worden uitgevonden.

Naast voorpremières ook veel reprises, waaronder 'Clercs'; 'City of the Lost Children'; 'Heavenly Creatures' en 'The Madness of King George'. Van Nederlandse kant komen 'Marie Antoinette is niet dood' van Irma Achten; 'All Men are Mortal' van Ate de Jong en 'Affair Play' van Roelof Kerbosch (alle voorpremières); 'Speed', 'Filmpje' en 'Hoogste Tijd'. De publieksfavorieten variëren van 'The Sound of Music' tot 'Seven', 'Pulp Fiction', het absurde 'Santa Sangre' van stripschrijver Jodorowski; de kleurenversie van 'Jour de Fête' van filmclown Jacques Tati; de ziekenhuissatire 'The Kingdom' van Lars von Trier en nog veel meer. Het festival loopt van 1 tot en met 10 april. Zie voor het schema de folders van Plaza Futura.

CultuR

AGENDA

- AOR** Zondag 31 maart
Film in de bovenbar: 'While you were sleeping' van John Turteltaub; 21.00 uur.
- Maandag 1 april
Film in de benedenbar: 'Solei trompeur'; 21.00 uur.
- Woensdag 3 april
Halve finales Champions League.
- Donderdag 4 april
Onbeperkte opening.
- Studium Generale** Donderdag 28 maart
In de cyclus low- en high-budgetfilm: 'Waterworld' van Kevin Reynolds; 20.00 uur, blauwe zaal, auditorium.
- Maandag 1 april
Zie pagina 2 voor SG-Aktueel
- Dinsdag 2 april
Avondserie Filosofie: Patricia de Martelaere (hoogleraar filosofie in Leuven en Tilburg) over

- een tweede benadering van 'De Waarheid': 'Waarheid bij wijze van spreken'. Van 19.30 -21.30 uur, blauwe zaal, auditorium.
- Woensdag 3 april
Lezing van dr. Jojada Verrips: 'Empire of the Evil' over geweld in video's. Om 11.45 uur, promotiezaal 4, auditorium.
- Donderdag 4 april
SG-Café: Robotpionier Peter van Lith; 12.45 uur, hal auditorium.
- Uit in de stad** Donderdag 28 maart
Try-out van 'Caligula' van Het Zuidelijk Toneel in de Stadsschouwburg (zie Cursor 27). Theater de Korre speelt 'Een maan voor de misdeelden'.
Marcello Evelin speelt 'Ai ai, ai' in Plaza Futura.
- Het Witte Vuur speelt in De Effenaar 'De kale zangeres'.
- Vrijdag 29 maart
A capella swing met knipoog van Cement in het Wieganthuis.
Première van 'Caligula' van Het

- Zuidelijk Toneel; ook morgen in de Stadsschouwburg;
- Concert van Gary Clail en The Full Nine Yards.
- Receptie bij de Oude St. Joris ivm miljoenste liter bier.
- Zaterdag 30 maart
Lenette van Dongen speelt 'Nee, nee en nog eens nee!' ook morgen in de Stadsschouwburg.
- Reünie bij de Oude St. Joris ivm miljoenste liter bier.
- Zondag 31 maart
Paraplu presenteert 'What is soul' in Grand Café Berlage; met Jacques Boer.
- Nomada Mama speelt bij Kaffee de Groot: Maastrichtse cajun, zydeco, boogie en blues.
- Maandag 1 april
Symposium en feest over 'Het architectuurinstituut, kunst en de Witte Dame'; De Effenaar.
- In jazzcafé Wilhelmina Centrifuga I; project rond het saxofoonkwartet NL.SAX.4; mmv o.a. Jopie Jonkers, John Thomas en Bert Palinckx.

- 100 jaar film/Plaza: 'Mes in het water' het debuut van Roman Polanski. Filmfestival: oa. 'Shanghai Triad', 'City of the Lost Children', 'Clercs' en 'Seven'.
- Woensdag 3 april
Jan Versweyvel, decorontwerper van Het Zuidelijk Toneel, vertelt in het Vormgeversoverleg: Café Centraal.
- Plaza Filmfestival: oa. 'Eat drink man woman', 'Hoogste Tijd', 'Chunking Express' en 'Santa Sangre'. Try-out van de werkplaatsproductie 'Madame de Sade'.
- Film in De Effenaar: 'Der Weg nach Eden' over het dagelijks werk van een patholoog en lijkaflieger in Boedapest.
- Tentoonstellingen** Tot 11 april
'Rue des Amis' van Pjotr Müller over een imaginaire architectuur en werkelijkheid; hal HG.
Schilderwerk van Geertje Verheijden; keramiek van Judith Donders. Vloer 4, KSA-ruimte en bibliotheek, HG.

Totaaltheater in 'De kale zangeres'

Een bonte aaneenschakeling van absurde crosstalks en ridicule anekdotes, zo kan de voorstelling 'De kale zangeres' van Het Witte Vuur het best omschreven worden. Compleet met een carnavalshit, de vrouw des huizes die de clown uithangt of een cabaretesk verhaal vertelt over onnavolgbare familieverbanden en een onaangekondigd bezoek van een brandweerman. Het stuk komt uit de vingers van Ionesco, de ongekroonde Franse koning van het ongerijmde. Is totaaltheater vaak een trend, Het Witte Vuur sleepte al de nodige prijzen in de wacht omdat ze muziek, film of dia's op een natuurlijke manier integreren op het toneel. 'De kale zangeres' is het derde en afsluitende deel van het drieluik over Ionesco, die de logica en zekerheden van mensen graag ondermijnt onder het motto: 'Wat net nog onbekend was kan plots zekerheid voor het leven worden. Om een half uur later weer ter zijde te worden geschoven'. Op 28 maart te zien in De Effenaar.

Practicum Tribologie 2 (Lagers/4N023)

Het practicum bij dit keuzevak is verplicht voor alle studenten die dit vak (4N020) willen opnemen op hun vakkenlijst. De volgende data zijn voor het practicum gereserveerd:

- vrijdag 10 mei (schades aan wentellagers), in W-hoog 4.14;
- woensdag 29 en donderdag 30 mei (dimensionering van lagers met PC), in W-hoog 3A-014;
- vrijdag 31 mei (instructie dynamisch belaste lagers), in W-hoog 4.14.

Steeds van 13.30 tot 17.00 uur. Nadere informatie bij Harry van Leeuwen, W-hoog 4-111, tst. 3063.

vakgebied Procesalgebra.

In de week na Pasen is er geen colloquium. Deze serie voordrachten wordt voortgezet op woensdag 17 april door dr. R. Nederpelt met het onderwerp 'Logica en Type-theorie'.

Beide voordrachten worden gehouden in HG 6.09, om 10.45 uur.

WISKUNDE EN INFORMATICA

Studentenraad zoekt nieuwe leden

Onder alle eerste-, tweede- en derdejaars studenten wiskunde en (bedrijfs)informatica. Wil je je naast je studie ontwikkelen, kom dan tijdens de vergadering op maandag in de pauze (HG 6.29), of e-mail naar wsbusr1@urc.tue.nl (Jacco).

D-colloquium Informatica

Op woensdag 3 april zal prof.dr. J. Baeten spreken over afstudeeropdrachten op zijn

De wereld van het getal

Even snel uitrekenend dat $7 \times 673\,4711$ oplevert, doet niet vermoeden dat het gemak van deze som voornamelijk te danken is aan ons decimale stelsel. De basisregels van dit systeem blinken uit door eenvoud. Ten eerste: er bestaan slechts een beperkt aantal tekens. De getallen 917339117931 en 1379 verschillen bijvoorbeeld nogal in waarde, toch maken ze gebruik van dezelfde tekens. Met de tien symbolen uit ons stelsel kunnen we ieder getal weergeven dat we willen, ongeacht de grootte ervan. Ten tweede: de waarde van zo'n symbool is afhankelijk van de plek in een getal: het positionele principe. Een plaats naar links doet de waarde namelijk met een factor tien stijgen. Ten derde: het bestaan van een nul maakt het mogelijk met bovenstaande regels een getal te construeren. Zonder in de problemen te komen als een bepaalde macht van tien niet voorkomt. Een getal als 205 kan niks anders betekenen dan dat. Zonder nul klungelden we nog wat aan met 2 5 of 25. En wat is dan bijvoorbeeld het verschil tussen 1 14 en 1 14? Het gebruik van een dergelijk stelsel lijkt zo voor de hand liggend dat oudere manieren nog slechts wat meewarig bekeken worden. Het doorlezen van het boek *De wereld van het getal* drukt je met de neus op de feiten. Neem nou een zestigtal (positioneel) stelsel. Het voordeel ervan: lekker korte getallen. Een driecijferig getal daarin kost in ons decimale stelsel al gauw het dubbele aantal cijfers. Het nadeel: je hebt zestig verschillende tekens nodig. Dergelijke stelsels waren dan ook nauwelijks geschikt om berekeningen mee uit te voeren. Dankzij de oude Indische en Arabische wiskundigen kunnen wij voor berekeningen uit de voeten met de tafeltjes tot tien. 8×7 is altijd 56, ongeacht de positie. Wie de tafeltjes van buiten kent, kan de grootste vermenigvuldigingen en (staart)delingen uitvoeren: door consequent positie voor positie door te rekenen en deze tussenresultaten op te tellen. Maar het kunnen rekenen gold niet altijd als de grootste prioriteit. Daarvoor getuigt bijvoorbeeld het stelsel van de Maya's. Hun numerieke notatie had haar oorsprong in de astronomie, de wetenschap van de invloedrijke priester-kaste. De Maya-kalender ging uit van een twintigtalig stelsel. Een maand telde 20 dagen. Zij onderscheidden bovendien periodes van 20 jaar, 20x20 jaar en 20x20x20 jaar. Alleen het zonne-jaar wilde niet meewerken. Mooi zou zijn als de aarde in precies 400 (20x20) dagen om de zon draaide. Maar helaas. Vandaar de onregelmatigheid in het Maya-stelsel. (20)-(18x20)-(20x18x20)-(20x20x18x20) enz. Natuurlijk was dit systeem volkomen ongeschikt om mee te rekenen.

Georges Ifrah heeft van zijn monumentale wetenschappelijke werk *L'Histoire Universelle des Chiffres* een populaire bewerking gemaakt. Af en toe verliest hij zich in uitputtendheid. Ifrah weet echter in zijn boeiend verhaal de ontwikkeling van de getallenstelsels kraakhelder te schetsen. Een hoofdstukje over modernere methoden als het binaire of het hexadecimale stelsel en het zou helemaal compleet zijn!

De wereld van het getal
Georges Ifrah
Servire Uitgevers 1988
verkrijgbaar bij De Slegte
van fl. 49,50 voor fl. 22,50

Boekbespreking

Dit jaar extra aandacht voor industrieel erfgoed

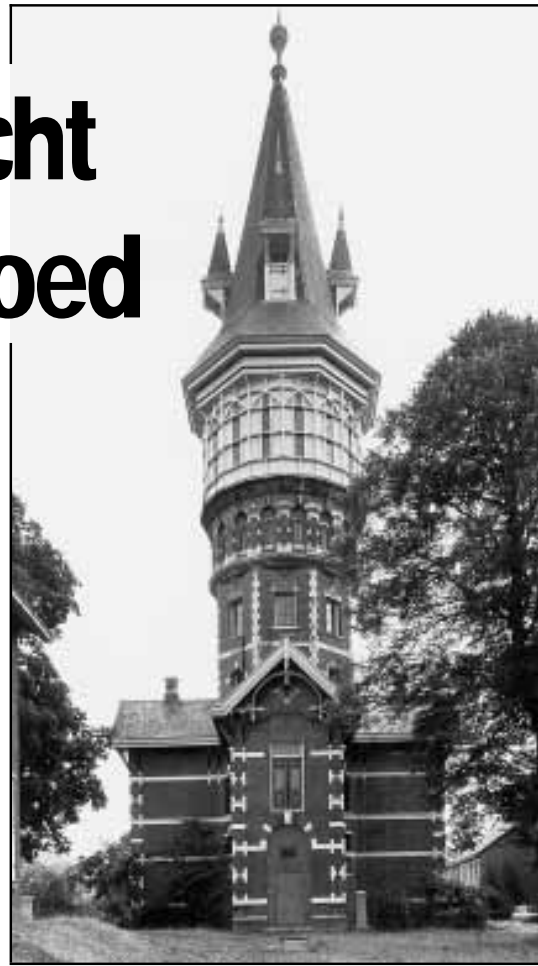
Woensdag; gehakt. Oktober; oogstmaand. 1996; het jaar van het industrieel erfgoed. Oude fabrieken, kantoren, opslagloodsen, ze staan volop in de belangstelling. De tijd is voorbij dat dit na gebruik *rücksichtlos* met de grond gelijk gemaakt werd. Althans, daar bejveren zich organisaties als het Projectbureau Industrieel Erfgoed (PIE) en de Rijksdienst voor de Monumentenzorg (RDMZ) voor. Om hun streven kracht bij te zetten, riepen zij 1996 uit als het jaar van het industriële erfgoed. Een van de speerpunten binnen dit kader vormt de uitgave van het fotoboek *101 Industriële Monumenten*.

vielen onder de slopershamer!

Nieuwe bestemmingen

Deze dynamiek herhaalt zich steeds. Een in onbruik geraakte produktiemethode maakt plaats voor een betere. De gebouwen, transportmiddelen en machines moeten maar wijken. Zij belanden op de stortplaats en schroothoop. Na het verdwijnen van de turfstekerij, de mijnbouw en de textielindustrie, dreigden ook hun zichtbare restanten, de gebouwen, uit het beeld te verdwijnen. De laatste jaren klinkt echter de roep om het behoud hiervan steeds luider. Een gebouw als de Eindhovense Witte Dame is niet langer meer een oude vieze fabriek, maar het unieke overblijfsel van een markant industrieel verleden. Iets dat wellicht de moeite waard is om in stand te houden. Maar aan een leegstaand 'markant monument' heb je ook niet zo veel. Behoud van industrieel erfgoed gaat dan ook hand in hand met het verzinnen van nieuwe bestemmingen ervoor. Sloopplannen maken dus plaats voor ideeën tot hergebruik. Industriële panden verdwijnen nog steeds, maar steeds minder onopgemerkt. Organisaties als het PIE en de RDMZ ijveren voor de erkenning van dit jonge 'cultuurerfgoed'. Bijvoorbeeld met de uitgave van het rijk geïllustreerde boek *101 Industriële Monumenten*, om het ook bij een breder publiek onder de aandacht te krijgen. Waarom houden vrijwilligers wel oude spoortrajecten in stand, of knappen zij oude boten op, terwijl de gebouwen waartussen zij goederen transporteerden verdwijnen? Waarom staat een woonhuis

Een kasteeltje in het klein: de watertoren van Schoonhoven, gebouwd in 1911 in chaletstijl. Doet nu dienst als atelier- en expositieruimte voor zilversmeden.

door een bepaalde architect wel op de monumentenlijst, maar het kantoorgebouw van zijn tekentafel niet?

Knullig

Het boek kent een indeling in zeven hoofdgroepen: grondstofwinning (onder andere kolen, turf), produktie, opslag en overslag, verkeer en vervoer, distributie, nutsvoorzieningen (gasfabrieken, elektriciteitscentrales, watertorens) en ontginning en inpoldering. Per categorie behandelt men enkele voorbeelden. De onder ieder hoofdstuk vermelde bron doet vermoeden dat het boek niet geschreven is door Peter Nijhof, maar eerder door hem is samengesteld uit de beschikbare literatuur. Nu is daar niks op te

gen, maar enkele grote vragen blijven daardoor onbeantwoord: Waarom deze voorbeelden? Zijn deze uitputtend? Zijn er sinds het jaartal waarin de literatuurbron geschreven is nog veranderingen te melden? Ieder hoofdstukje is voorzien van een begeleidende tekst, die af en toe nogal knullig aandoet. Het boek moet het vooral hebben van de soms nogal gedateerde foto's.

101 Industriële Monumenten
Peter Nijhof
144 pagina's, rijk geïllustreerd
Waanders Uitgevers, Zwolle, 1996
ISBN 990 400 9811 5
prijs fl. 45,-

Overbekend van het briefje van 250 gulden: de vuurtoren van Haamstede, naar een ontwerp van L. Valk. Werkte voor het eerst in 1840.

windmolen, maar nog nooit op een dergelijke schaal. Enkele nieuwe uitvindingen maakten het mogelijk om op grote schaal (scheeps)hout te zagen, zaden te persen, rijst te pellen, verf te bereiden enzovoorts. De komst van de minder weersafhankelijke stoommachine deed de windmolen de das om, of liever gezegd de wieken af. Bovendien bood stoom de mogelijkheid om meer energie op een kleiner oppervlakte te leveren. Dit deed de skyline van de Zaanstreek snel veranderen. Molens moesten hun plekje aan de horizon afstaan aan grote fabrieksgebouwen met rokende schoorstenen. En de oude gebouwen? Die

Het radiostation Koothijk, ontworpen door J.M. Luthmann. Werd geopend op 7 mei 1923.

NSK Koppelsurvivalrun dit jaar op Oirschotse Heide

Op 21 april wordt het NSK Koppelsurvivalrun gehouden op de Oirschotse Heide, net buiten Eindhoven. Het centrum van de activiteiten ligt in de legerkazerne en op het omliggende oefenterrein. Voor de kosten hoeft je het niet te laten, want als je via de ESSF inschrijft krijg je bijna het volle pond van het inschrijfgeld terug. All Terrain organiseert parallel aan dit NSK een koppelrun voor niet-studenten. Uit dit gezelschap worden zes koppels geselecteerd voor 'Survival of the fittest', het programma dat de AVRO later dit jaar zal opnemen.

door
John
Buijjes

Net als voorafgaande jaren belooft het weer een spektakel te worden. Zowel toeschouwers als deelnemers kunnen hun hart op-

halen. Behalve lopen, mountainbiken, kayakken en te water gaan, biedt de organisatie ook touwenetklimmen, boogschieten en als klapstuk de stormbaan net voor de finish. Er zijn ook enkele nieuwe hindernissen bedacht. Zo is er een zandzakloop; je moet de zak zelf vullen tot een bepaald vereist gewicht. Pas nadat je er een rondje mee hebt gelopen, weeg je de zak. Is het gewicht te laag, dan mag je nog een keer rond. Goed schatten dus. Ook enkele mysterieuze hindernissen, genaamd rupskuilen, knocky-hill en Marco's tonnen, zullen de deelnemers verrassen. Voor de fanatieke supporters die overal met hun neus bovenop willen zitten, bestaat de mogelijkheid om mee te fietsen, zodat ze zichzelf ook nog een beetje inspannen.

Teamwork

Het begin en eind van de run ligt zoals gezegd bij de Oirschotse legerkazerne. Het parkoers is uitgezet over het militaire oefenterrein en pikt ook het Wilhelmkanaal even mee. Tegen die

tijd is het water hopelijk niet meer zo ijzig koud als nu. De totale lengte van de run bedraagt achttien kilometer (daarvan mag je vijf kilometer mountainbiken en circa twee kilometer kayakken). Dat lijkt misschien veel, maar doordat je van hindernis naar hindernis loopt, is er zoveel afwisseling dat het nauwelijks opvalt. Bovendien loop je met z'n tweeën. Dat is niet alleen leuker, maar ook handig bij het nemen van een lastige hindernis; teamwork is de essentie van een koppelsurvivalrun. Onderweg zijn

er verversingsposten waar je je vochtverlies kan compenseren. Desondanks lukt het je niet zonder enigszins getraind te zijn. Vorig jaar deden 50 studenten- en 125 niet-studententeams mee. Dit jaar hoopt de organisatie meer dan 200 teams aan de start te krijgen. Prominenten zoals Jan Maarsse, enkele Belgische toppers en natuurlijk de gedreven studententeams staan garant voor een spannende en sportieve krachtmeting. Niet-studenten kunnen contact opnemen met Maarten Angenent (2529583).

Genieten... Foto: Extern

Badmintonners in actie tijdens tweedaags toernooi

door
Jan
Ummels

Badmintonvereniging Panache kent een rijke traditie. Zo wordt in het weekeinde van 13 en 14 april al voor de 31e keer een groot badmintontoernooi gehouden. Deze keer voor het eerst met een internationale bezetting. In het sportcentrum komen in het tweedaagse toernooi nu ook Belgische, Duitse en waarschijnlijk ook Franse badmintonners in actie. Panache is een studentensportvereniging met bijna honderd leden. Volgens competitieleider Ramses Christiaan gaat het met Panache zowel

sportief als recreatief erg goed. Sportief beweegt Panache zich op redelijk hoog niveau. 'We spelen volgend jaar in de landelijke derde klasse. En die mag er best zijn', vertelt Christiaan. Ook met het open toernooi heeft Panache een reputatie hoog te houden. Er komen dan zo'n 150 deelnemers naar het sportcentrum. Badminton is een interessante kijksport. De strijd om het 'pluimpje' wordt altijd met veel inzet en concentratie gevoerd. Er komen drie klassen spelers en speelsters in actie: de B/C/D-klassen. Het hoogste niveau, voor A-klassers, is op het toernooi niet vertegenwoordigd. Christiaan: 'Je moet ergens een lijn trekken. De A-klasse is de echte top en heeft een eigen circuit. Ze trekken altijd naar hun eigen toernooien.

Het is dan altijd maar de vraag of ze wel willen komen.'

Hoe zit het met de kansen voor de leden van Panache? Kunnen ze zich een plaatsje op het erepodium verwerven? Een trotse Christiaan laat weten dat dit zeker mogelijk is. 'In alle klassen tellen we beslist mee. We hebben dan ook zeker kansen.' Aardige bijzonderheid is dat een oud-lid van Panache, Barend Braaksma, verleden jaar de titel in de B-klasse op zijn naam bracht. Ook dit jaar is Braaksma weer van de partij. Hij is dan de titelverdediger. De wedstrijden beginnen op beide dagen om 9.00 uur en eindigen om 17.00 uur. Zondag worden de finales om 16.00 uur verspeeld. Naast de sportieve strijd bij het toernooi is er natuurlijk ook een aantal feestelijke bijzaken. Zo is er zaterdag een groot feest in de AOR en gaan de deelnemers en de organisatoren ook samen ergens eten.

Bezoekersaantal sportmarkt valt tegen

door
Rob
Kools

Twintig sportverenigingen presenteerden zich vorige woensdag in de grote hal van het auditorium op de ESSF-sportmarkt. Er waren twee redenen om die nu te houden. Om te beginnen gaat het buitenseizoen weer van start. En daarnaast komen veel mensen erachter dat ze hun sportkaart, ooit met veel enthousiasme gekocht, eigenlijk maar bitter weinig gebruiken. Zelfs als je geen nieuwe sport zocht, was het zeker de moeite waard om even rond te kijken. Het zweefvliegtuig van Zes kon hierbij niet onopgemerkt blijven. Ook Thêta zorgde voor spektakel. De roeivereniging gaf een basiscursus cadeau aan degenen die op de ergometer het snelst 200 meter kon afleggen. Ook

Squadra Veloce trok veel aandacht. Een van hun leden demonstreerde zowel zijn fiets als zijn zeer zomerse outfit. In alle opzichten was deze markt een verbetering van de vorige, die twee jaar geleden werd gehouden, behalve wat het bezoekersaantal betrof. Dit viel tegen en was volgens het ESSF waarschijnlijk te wijten aan het feit dat er woensdag bijna geen colleges in het auditorium plaatsvonden. De vraag of de aandacht voor de sport aan de TUE vermindert, kan nog niet beantwoord worden. Er zijn dit jaar minder sportkaarten verkocht dan vorig jaar. Dit is echter voor het grootste deel te wijten aan het feit dat de HBO-ers aan het begin van het jaar nog geen sportkaarten kregen.

Sport kort

Binnenkort
Asterix Dommelloop
Woensdag 3 april organiseert Asterix weer de jaarlijkse Dommelloop. Zowel vrouwen als mannen kunnen kiezen uit twee afstanden: 3220 m en 8050 m. Studenten en medewerkers kunnen zich inschrijven op de inschrijfflijst op het ESSF-bord in het sportcentrum, of op de dag zelf tussen 16.30 en 17.30 uur in het sportcentrum. Een sportkaart is niet verplicht en deelname is gratis. De start is om 18.00 uur. Meer info: 2516843 (Dave).

Interne voetbalcompetitie

Vanaf maandag 15 april start de interne veldvoetbalcompetitie. Er wordt gespeeld op het hoofdveld naast het sportcentrum en wel op maandag en woensdag van 17.00-19.00 uur. Inschrijving is mogelijk vanaf vandaag bij de portier van het sportcentrum, kosten fl. 15,- per team. Minimaal 12 spelers/speelsters per team. Naast het spelen van de wedstrijden wordt ieder team ook geacht een aantal wedstrijden te fluiten.

Interne tenniscompetitie

Ook dit jaar organiseert EST Felle Noord weer een interne competitie.

Inschrijving is mogelijk voor alle sportkaarthouders. Aan de competitie kunnen spelers van alle speelsterktes deelnemen. Men start op 22 april en eindigt op 31 mei. Er wordt een keer in de week van 18.00 tot 20.00 uur gespeeld. Inschrijving vindt plaats in teams van drie personen of individueel. De kosten bedragen fl. 15,- per team (fl. 5,- per persoon). Inschrijven kan vanaf nu op de computer in het sportcentrum. Informatie: Ilse Bierhoff, tel. 2545267.

Uitslagen

Oktopus klopt lijstaanvoerder
Oktopus speelden zondag tegen De Gebroeders Centenbouw uit Wanroy. De Wanroyse ploeg is een belangrijke kandidaat voor het kampioenschap, maar werd door Oktopus geklopt met 19-15. De bekercompetitie is voor zowel de vrouwen als de mannen voortijdig afgelopen.

Pushaira 1 wint met moeite

Pusphaira 1 heeft afgelopen zondag een zwaar bevochten zege behaald op Zouavia uit Tilburg. Het gemis van een aantal basiskrachten werd gecompenseerd met veel inzet. De enige treffer werd gemaakt door Robbert Bakker. De overige uitslagen: SBC 5 - Pusphaira 2 3-0

DBS 8 - Pusphaira 3 3-3
Best Vooruit 13 - Pusphaira 4 6-2
Nieuw-Woensel 6 - Pusphaira 5 5-1

Thêta wint Head of the River

Zondag 24 maart is op de Amstel de 8 km lange Head of the River verrooid. De race voerde van Oudekerk a/d Amstel tot diep in het hart van Amsterdam. In het Lichte Beginnelingen veld haalde de Eerstejaars Lichte Acht de overwinning in een zeer strakke tijd van 27.23.75. Dat is ruim een halve minuut sneller dan de nummer twee, Asopos de Vliet in een veld van 14 ploegen. Ze roeiden zelfs zo hard dat ze ook sneller waren dan alle Zware-Beginnelingen en alle ouderejaars wedstrijdroeiers in het Zware-Nieuwelingen-Veld. Voor het eerst in de geschiedenis van Thêta wist een complete Thêta-Acht een veld in de Head of the River te winnen. Deze Acht wordt gevormd door B. v/d Plas, R. Ernst, M. Buitelaar, L. Evers, L. v/d Eijnden, J. de Groot, B. Hoevenaars, W. Praet en T. Berden en gecoacht door I. v/d Heuvel en G. Bertram. Stuurman is P. van Bakel. G. Egelmeers roeide mee in de Eerste Divisie. Zijn Acht werd gevormd door de zware-scullers-selectie (twee riemen per man) voor de Olympische Spelen. Zij werden tweede in een tijd van 24.59.59.

De succesvolle Eerstejaars Lichte Acht van Thêta.
Foto: Menno Pals

Sport

Bekijk maar

Intermate organiseert cursus relschoppen

door
Jannigje
Gerritzen
&
Willem van
Rossum

Studievereniging Intermate verzorgde vorige week dinsdag wel een hele aparte excursie. De leden werden meegenomen naar een

oefencentrum voor de Mobilele Eenheid in Baexem, Limburg. De bedoeling was om de dienders flinke tegenstand te geven bij een oefening. Voor de studenten was dit echter ook een goede manier om zich te oefenen in het relschoppen, het bezetten van gebou-

wen en het protesteren. Bovendien werd zo enig inzicht verkregen in de methoden die de M.E. gebruikt bij het neerslaan van dit soort activiteiten en -last but not least- was het een leuke manier om wat agressie kwijt te raken. Volgens Berend Potjer, lid van de activiteitencommissie van Intermate, kan gesproken worden van een geslaagde dag. In totaal waren er dertig inschrijvingen, maar op

het laatste moment lieten toch nog twaalf mensen het afweten, zodat ze behoorlijk in de minderheid waren tegen de ongeveer veertig knuppeldragers. Toch waren deze zeer tevreden over de studenten en ze bekenden zelfs dat ze er de handen vol aan hadden. Potjer:

op aanpassen. Staat de pijl bijvoorbeeld op het boze gezichtje, dan is het verstandig om de heren wat omzichtig te benaderen. Wijst hij daarentegen op het lachebekje, dan is een joviale binnenkomst op z'n plaats. Frank Delbressine legt uit: 'Veel mensen denken te weten wat de gezichtjes voorstellen. Het is eigenlijk niet de bedoeling, maar soms wordt het opgevat als een graadmeter voor ons humeur. Maar het is helemaal niet serieus bedoeld, hoor. Het is een geintje. We wréten wel vaker van die dingen uit.' Daar trekt ons bekje toch even van in de neutrale stand.

'Het kwam een beetje langzaam op gang, maar dat kwam ook door de waarschuwing dat het gebruik van geweld aan hun kant evenredig zou zijn met onze geweldadigheden.' Bij de eerste oefening, een brugbezetting, was het dan ook nog een beetje mat. Daarna werd het echter steeds heftiger en bij het laatste onderdeel kon er zelfs gesproken worden van een echte veldslag. Er werd onder meer met pallets en boomstammen gegooid en van de autowrakken die aanwezig waren, werden barricades gebouwd. Om het een beetje eerlijk te houden was er een aantal M.E.-leden die de studenten meehielpen. Een van hen begon zelfs met Molotovcocktails te gooien. Helaas mochten ze dat zelf niet doen aangezien

hier in het verleden weleens ongelukken mee zijn gebeurd. Eén geluk hadden de relschoppers overigens wel, de hinderwetvergunning verbood het gebruik van traangas. Er werd echter wel gebruik gemaakt van een zes man sterk arrestatieteam dat tussen de oproerkraaiers geïnfiltreerd was. Een goede tip voor als er nog eens echte studentenacties komen: dan maakt de tegenpartij ook gebruik van dit soort stiekeme acties. Volgend jaar gaat Intermate waarschijnlijk weer iets dergelijks organiseren maar dan voert de reis naar Hooger-Heide. Daar beschikt de M.E. zelfs over een nagebouwd dorp en zal ook het gebruik van traangas en waterkannonnen niet geschuwd worden.

Kluisenaarsleed

'Hee man, hoe gaat het nou met jou?' 'Ja, op zich wel okee, geloof ik.' 'Wel okee? Ik kan er niets aan doen, maar ik bespeur hier toch de een of andere treurige onderton.' 'Ja, ik heb je toch verteld van die Laura, hè? Nou dat is allemaal wel goed en zo, maar ze was alleen weer chagrijnig.' 'Oh jee, is het weer die tijd van de maand?' 'Nee, daar heeft het niets mee te maken. Ze had alleen een beetje op haar flikker gekregen van de bewakers. Je weet wel dat je hier vroeger bij de bibliotheek gewoon sleutels kon pakken.' 'Ja zeker wel, ik heb zelf ook nog steeds zo'n ding, hartstikke handig, joh.' 'Nou, zij had er dus ook nog één, maar ze was ineens al haar spullen kwijt, ze heeft nog een heel tijdje moeten zeuren om dat nog terug te krijgen.' Hier in Eindhoven denken ze een oplossing voor het kluisjesprobleem te hebben, maar studenten

aan de Erasmus Universiteit van Rotterdam zullen in het vervolg wel helemaal uitkijken met het in bezit houden van de kluisleuteltjes. Terwijl bij onze eigen universiteit alleen een identificatieplicht geldt voor eenieder die zijn spullen veilig wil opbergen, nemen ze in Rotterdam strengere maatregelen. Studenten zoals Laura wacht daar een geldboete, die kan oplopen tot zo'n vijftig piek. Bovendien zijn ze daar een proef begonnen met het elektronisch beveiligen van de kluisjes, dit kost je dan wel een gulden per dag. De kluisjesnood was daar dan ook wat hoger dan bij ons. Terwijl je hier hooguit het risico loopt om bij de bibliotheek doorgestuurd te worden naar de portiersloge, was het daar al onmogelijk om uitslapen en een dagje zonder zorgen over je bezittingen te combineren. Een kleine tip uit het Eindhovense: zet gewoon wat meer kluisen neer.

Jantje lacht, Jantje huilt

Delbressine, wetenschappelijk medewerker, en twee oio's, Wilbert de Vries en Ton van der Net. Wat moet de voorbijganger met deze bekkies? Is het een indicatie voor hoe bovengenoemde heren zich die dag voelen en kan de bezoeker daar dan zijn gedrag

In de gang tussen de W-hal en W-hoog hangen aan een glazen deur drie gezichtjes met een pijl erbij. Daarbij horen drie heren: Frank

In tegenstelling tot wat velen denken, zijn deze gezichtjes geen graadmeter voor het humeur van deze drie heren.
Foto: Bram Saeys

Studmuffins of Science

Het beeld van de wetenschapper die in een stoffig kamertje moeilijke formules op een blaadje papier krabbelt, moet veranderen. Volgens het wetenschapsblad *Scientific American* is dat ook aan het gebeuren. Er bestaat sinds kort een kalender met pin-ups van echte mannelijke wetenschappers: de *Studmuffins of Science*. Wetenschappelijk verantwoorde stukken, dus. Naar verluidt waren horden vrouwelijke journalisten geïnteresseerd in deze studs. Helaas kwamen ze niet halfnaakt opdaven, zoals men van pin-ups

mag verwachten, maar in pak met stropdas. Misschien was dat maar beter ook, want dr. October had dan wel aangeboden uit de kleren te gaan voor de goede zaak, maar na een blik op zijn ontblote bovenlijf vond de fotograaf het toch beter dat het shirt aanbleef. Voor volgend jaar staat een kalender met Nobelprijswinnaars op het programma. Maar waarschijnlijk wordt de derde kalender *Women of Science* toch de meest succesvolle. Bekijk 't maar wacht vol spanning op het eerste initiatief voor een TUE pin-up-kalender met wetenschappers, medewerkers en studenten. Als favoriet wordt al een bekende van Cursor voorgedragen: Kees Huizing, die was al te bewonderen op de achterpagina van Cursor 18.

